

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . . . K 26.—
za en mesec . . . " 2-20
za Nemčijo celoletno . . . " 29.—
za ostalo inozemstvo . . . " 35.—

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . . . K 24.—
za en mesec . . . " 2.—
V upravi prejeman mesečno . . . " 1-80

Sobotna izdaja:

za celo leto K 7.—
za Nemčijo celoletno . . . " 9.—
za ostalo inozemstvo . . . " 12.—

SLOVENEK

Inserati:

Enostolpna petstvarata (72 mm široka in 3 mm visoka ali nje prostor)
za enkrat po 3) v
za dva- in večkrat . . . 25,,
pri večjih naročitih primeren popust po dogovoru.

Poslano:

Enostolpna petstvarata po 60 vln.

Izhaja vsak dan, izv. omli nedelje in praznike, ob 5. uri pop.

Redna letna priloga vozni red

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 26.511, bosn.-herc. št. 7563. — Upravniškega telefona št. 188.

Italijani obstreljujejo kraje za goriško fronto. - Važen nemški uspeh pri Bethincourtu. - Pet sovražnih letal uničenih.

Položaj na Balkanu.

Carigranski dopisnik »Nieuwe Rotterdamsche Courant« opisuje položaj na Balkanu kaj zanimivo in iz vidika bodoče bolgarske politike ga presoja takole:

V Solunu stoje še vedno Francozi in Angleži, zbirajo ojačenja, zasedajo grško ozemlje vedno bolj proti zahodu in vzhodu in tako vsak dan bolj ogrožajo zvezno črto v Carigrad. Razume se samo po sebi, da jih osrednji sili ne moreta pustiti v Solunu in zato se z znano nemško natančnostjo in previdnostjo pripravljata vse potrebno, da jih izženejo. Zadnji francoski oddelek se je 12. decembra zopet umaknil na grško ozemlje. Železnica je zopet popravljena, na raznih krajih so zgradili nova izogibalšča, kolodvorji so razširjeni, zgradili so stranske normalne in ozkotirne proge in v prvi vrsti so v južni Macedoniji napravili celo mrežo cest, ki bo zadoščala živahnemu prometu najtežjih tovornih avtomobilov. Kar so v tem kratkem času dveh mesecev zgradili avstrijski, nemški in bolgarski pionirji, je res neverjetno. Tako lahko v sedaj za pota neugodnem letnem času lahko prideš v 10 urah iz Petriča prav z grške meje v Sofijo (170 km) in v 24 urah iz Litolja v Sofijo (300 km), kar pred tremi meseci z vozom ni bilo mogoče in za kar si po raznih ovinkih rabil po več dni. Z zgradbo dobrih cest je zagotovljen dovoz težke artiljerije vsakega kalibra in preskrba vsega potrebnega za tako veliko armado, kakor bo ekspedicija proti Solunu.

Kakšna bo ta armada, ni ravno znano. Ne ve se še prav gotovo, kakšno stališče zavzamejo Grki, ko se armada osrednjih sil pokaže pred Solunom in zavzame mesto samo. Tudi še ni gotovo, ali se bodo te ekspedicije v začetku ali sploh udeležili tudi Bolgari, ali pa se morda ne bodo omeili, da stoje v rezervi in zagotove etapno službo. Bolgari imajo samo posreden interes, da se ententine čete izžene iz Soluna, kajti iz Soluna ni mogoče ogrožati ali pretrgati direktne zveze Bolgarije s srednjim Evropo. Pa njihove postojanke na gorskih slemenih so tako močne in tako dobro preskrbljene z vsem brambenim gradivom, da se nimajo prav nič ali le malo bati napada od južne strani toliko časa, dokler se Grška ne pridruži ententi in ententa pošlje toliko četa, da n. pr. iz Kavale in morda tudi od Porto Lagosa Bolgare na-

pade za hrbtom ali skuša prodirati na zahodu proti Bitolju. To je pa zelo neverjetno in se tega tudi nihče ne boji. Ravno nasprotno pravijo: če bo nemška ofenziva na zahodu venčana z zavzetjem Verduna, potem ni izključeno, da bodo število solunskih čet zmanjšali, če že ne vseh odpeljali, da jih pošljejo na francosko zahodno fronto. Nihče tudi ne vzame za resno pisanja italijanskih časopisov, da jih bodo nadomestili z reorganiziranim ostankom srbske armade. Če pa bi Grška pograbila za orožje na strani entente, tedaj bi se Bolgarija najbrže takoj in krepko udeležila akcije proti Solunu. Bolgari so zadovoljni s tem, kar so doslej dobili in vsi si odkritosrečno ne želijo prav nič drugega, kakor da se jih pusti v mirni in nesporni posesti tega in da jim ni treba napravljati nobenih novih žrtev, da si to posest zavarujejo. Bolgarija tudi ne bo ničesar takega storila, kar bi znalo motiti dobro razmerje z Grško. Tukaj mislijo, da upravičeno sodijo, da so tudi v Atenah takih misli.

V italijanskih in francoskih listih se je te dni bralo, da so se Bolgari zagledali v srednjo Albanijo in Valono, da tako Bolgarijo razširijo in pridejo do treh morskih bregov. K temu načrtu, da sta Bolgarija izpodbujali osrednji sili, posebno Nemčija, ki je na ta način hotela plačati ali odškodovati Bolgarijo za njeno ekspedicijo proti Solunu. V tem ni niti besede resnice. Da so Bolgari od Dibre in jezera Ohrida prodrli daleč notri v deželo do Elbassana, je bila zanje neprijetna potreba, ker so se tam držale srbske čete ki bi znale postati zbirališče ubežnih srbskih čet. V tem slučaju bi srbska armada resno grozila desnemu krilu bolgarske armade v Macedoniji. Köveszova armada je imela tedaj še opravka v Črnigori in ni bilo mogoče čakati, da bi ona te srbske čete preganjala. Sedaj so Avstriji in Ogrji na mestu in nihče ne misli napraviti niti enega koraka več v deželo niti žrtvovati zato niti enega moža. Bolgari nikakor ne mislijo dobiti tako nesorodne Albanke kot sebi enakovredne državljanke. Pač jih hočejo imeti za dobre sosedice, s katerimi hočejo stopiti v kolikor mogoče prijateljsko in tesno razmerje in jim pomagati, da ustanove v resnici samostojno državo in se obdržijo kot neodvisen narod. Izjave, ki jih je o tem vprašanju podal ministrski predsednik Radoslavov in druge politične osebnosti, so

odkrito mišljene in res izražajo čustva bolgarskega naroda. Ravno zato je vlada tudi albanskim patriotom dovolila, da so v Sofiji sklicali kongres, kjer naj govore in določijo usodo neodvisne Albanije in kar se mora že sedaj storiti, da se ta tudi zagotovi. Znanе osebnosti albanskega gibanja so zadnji teden zborovale. Kakor hitro bo mogoče, se bolgarske čete umaknejo iz Albanije. Čas bo odvisen od tega, ali bo ljudstvo bolj ali manj naglo prišlo do miru in če se zmanjša možnost in nevarnost, da se deželo v tretjič od zunaj spravi v nemir. Mogoče je tudi, da armada generalnega polkovnika Köwesza, ki je končala svojo nalogo v Albaniji, dobi povelje, da pri ekspediciji proti Solunu sovražnika preko Bitolja ali južno od jezera Ohride ali Prezbe napade na levem krilu in da bodo Bolgari v tem slučaju v Albaniji stražili in upravljali deželo. Pa tudi v tem slučaju ravno tako kot pri solunski ekspediciji, ker se neposredno ne tiče bolgarskih interesov, ne bodo hoteli dati več čet kakor bo ravno potrebno. Oborožena sila dežele mora ostati na razpolago, da v slučaju potrebe takoj odločno nastopi proti sovražniku od druge strani.

Misli se namreč na Rumunijo, kjer se je tekem nekaj tednov sčuvanje entente in nji udanih krogov tako razširilo, da je podan povod za nekoliko vznemirjenja in veliko čuječnost. V Bukarešti govorijo o veliki ruski ofenzivi proti Bukovini, kateri se ne bo mogoče ustaviti in zato se ji mora Rumunija odločno pridružiti, če noče zaigrati prilike, da uresniči svoje narodne želje in namene na stroške držav, ki spadajo k osrednjim silam. Voditelj rusofilne stranke Filipescu je v tej smeri baje od carja in vodilnih oseb dobil najodločnejše informacije in obljube. Istočasno zatrjuje ententa v Bukarešti, da je Bolgarija odpravljena in da je ni več bati in da vojna na drugem donavskem bregu ne bo razdelila večji odpor, kakor je bilo začasa znamenitega vojaškega izprehoda 1. 1913. Čeprav si tukaj želijo zopet dobiti Dobrudžo, vendar upajo, da bi se pri novi razdelitvi Balkana dalo to doseči mirnim potom, če bi Rumunija dobila Besarabijo, ki je zanjo dosti večje vrednosti. Da bi pa zato začeli z Rumunijo vojno, si tukaj nikakor ne želijo. Če bi pa Rumunija svoj čas Bolgarijo združila in prisilila k vojni, tedaj so v Sofiji pripravljani in oboroženi v upanju, da ne dobijo

samo 1. 1913. izgubljene Dobrudže ampak celo do donavskega izliva Sv. Jurija. Razun tega pa stoji za ta skrajni slučaj kot rezerva armada, katero so Turki pustili v Traciji, da sovražnika, Rumunijo in preko Reni na pomoč dole Ruse ne vržejo samo nazaj čez mejo ampak ga tudi napadejo na lastni zemlji. O vsem tem so v Bukarešti seveda tudi poučeni in zato tudi v Sofiji upajo, da bosta kralj in vlada tudi sedaj ostala stanovitna proti takemu rovanju in da bosta mogla narod prepričati, da je še vedno najboljšje, če se drže politike čakajoče nevtalnosti.

Nemški državni zbor.

Berlin, 10. aprila. (Kor. ur.) Državni zbor je izvedel prvo branje zakonskega načrta o glavniški odpravnini mesto vojne preskrbe. Nato je poprijel za besedo vojni minister Wild pl. Hohenborn.

Izvajal je med drugim:

Mislim, da mi pritrdi zbornica, če ne podam izjave o vojaškem položaju glede na zadnje izjave državnega kanclerja kakor tudi zato, ker po poročilih vrhovnega vojnega vodstva ves narod lahko sam zasleduje dobro napredovanje vojaškega položaja na vseh bojnih črtah. Da ostanemo tudi še naprej zmagoviti, zmagoviti povsod, za to nam jamči, kar smo storili do zdaj, za to nam jamči junaštvo, močnejša npravna moč naroda in ker razpolagamo z vsem, kar potrebujemo, da nadaljujemo vojsko. Odbita ruska ofenziva in naši boji pri Verdunu niso, kakor trde sovražniki ali bi vsaj radi vzbudili to vero, najskrajnejši napori izčrpanega naroda, marveč so to udarci s kladivom, ki se bodo ponavljali, dokler ne bodo drugi omeščani. Za vzdržanje doma sem pa dolžan, da se v imenu armade zahvalim nemškemu narodu. Izstradanja, te najpriljubljeneje misli naših prijaznih nečakov po rodu, tega ni. Razpolagamo še z bogatimi pomočnimi sredstvi, naša volja je še prekreпка, kakor da bi se izvršil ta načrt. Svojo zahvalo izraža armada domačiji, zahvalo za njeno zatajevalno, krepkopoljno junaštvo. Armada pa tudi vé, da se vojskuje opirajoč se na ta duh doma in bo storila še dalje svojo dolžnost. Ta vojska znači, da dozorevajo vse odločitve počasi,

LISTEK.

Malični dohodetni koncert v soboto, dne 8. aprila v Unionu.

Kar povrsti vtiske, kakor so se po svoji sili poročevalcu — in menda večini treznejših poslušalcev sploh — v spomin vsilili.

Najmočnejši je ta, da je koncert veliko predolgo trajal, tako da je bila velika večina zelo vesela, da ga je bilo navsezadnje le enkrat konec. Saj se je videlo, kako je vse hitelo in se prerivalo, da ob pravem času uide morebitnemu atentatu pešice nezrelih, nevzgojenih, nediscipliniranih ljudi, ki si domišljujejo, da je samo za njih privatno zabavo koncert prirejen, da si ob tej priliki takorekoč legitimnim polom lahko dovoljujejo manj legitime manire. Skrajno neprijetno je referentno, da mora to ponovno registrirati, neprijetno zlasti zato, ker se da družba v celoti — ki bi pričakovali, da je bolj disciplinirana — v to zavesti, da gotovim elementom njih »spase« clajšuje, s čisto pogrešenim namenom, češ, da s tem umetnika časti. Ba-

lokovič je — kar smo svoj čas konstatirali — to hitro pregledal in je — za zastorom ostal. — Menda ne bo veliko zgrešeno, če rečemo, da se je splošno v poslušajočem občinstvu ta večer porodila želja, naj bi se koncert izvršil po sporedu, kakor je naznanjen, namečki naj nazadnje na vrsto pridejo. Takrat — izven sporeda — naj bo »študentu« itd. tudi dovoljeno, da svojim glasbeno nediscipliniranim potrebam zadošči, če se umetniku primerno zdi, podati se mu; takrat se vsaj nikomur ne bo v zlo štel, če se omejitvi osebne svobode pravočasne umakne.

G. Simoniču moramo kot Slovenci in domoljubi hvaležni biti, da je iz ljubezni do trpečih bratov na oltar prinesel svoj dar ne zahtevajoč drugega priznanja nego to, ki ga ljubezen in spoštovanje do dobrotnika daje. Zato smo prepričani, da mu bo v največje zadoščenje zavest, da vemo ceniti njegov trud in njegovo požrtvovalnost, ki nam jo je dokazal s svojim temperamentnim igranjem; saj smo videli in čutili, kako mu čuvstva prikipavajo, pa ga tudi tako za seboj potegnejo, da njih ogenj meje umerjenja ruši in povziva. Videlo se je nežni gesti, s katero je goslim mojstroval, kako svoj instrument — ki se ne zdi slab — ljubi. Kot skladatelj spada — neverjetno: po postavi tak junak! — v

vrsto mehkih, sentimentalno navdahnjenih duš, ki jim ob misli na tujo bol solze zalivajo srce.

G. Rijavec se zdi, da je v tehniki napredoval. Zlasti smo mogli z veseljem zadoščenjem ugotoviti, da se mu je, kar smo zatrdno pričakovali, na nazalno cikajoča višina prav močno razjasnila. Pel je zlasti Lajovca, da nismo mislili, da je v Lajovcu taka globina, tako bogastvo. Vse pesmi so mojsterska dela, prečudno lep je bil »Mesec v izbi«, razpoloženje neznanu zadeto, po občutu, kot da se sredi tople poletne noči zbudiš v tisto neizrečno, pokojno hrepenenje, v tisti veliki mir, okopani v srebrni mesečini, ki se skozi odprta okna preliva. Težišče leži pred vsem v čudovitem spremljanju. — Prav tako je posebno dobro slikana situacija v »Norčevi je senški pesmi«, tako plastično, pa vendar se skrbno umikajoč vsem plahkim, banalnim izkušnjavam glasbenih fotografov; in še to pridenimo, da so »Bujni vetri v polju« zelo, zelo ljubezniva stvarca s sijajnim klavirjem.

Gospa Lovšćetova je na programu označena kot koncertna koloraturna pevka, in ima resnično tudi vso tehniko kolorature v popolni oblasti, njen nezaljšano gibki glas se z najbolj vratolomnimi problemi smehljaje igračka, vendar je pa čisto

gotovo, da ji je mehka lirika veliko bolj po naravi. Kolorature, v kolikor pridejo v poštev kot arabeske, ki so z njimi lirična mesta spletena — da! toda kakor kolorature same zaradi sebe — te pa ne! — čeprav jih brezhibno izvaja; prav tako jo dramatična mesta utesnjujejo, da je hvaležna za vsak liričen drobec, ki se je med dramatično oziroma koloraturno šaro ziggubil. To se je posebno jasno opazalo v »Filinini« ariji; ta lirično nežni, mehko božajoči, čez vse prikupljivi, gladki, v vseh legah od zadnjega egalizirani zvonki glasek se je ob vzkliku: »Ah Titanja!« zdel poredno nagajiv brez vsake dramatične primesi.

Prav iz tega razloga so nam pesmi z izrazito liriko tako zelo ugajale — tisto žvrgolenje v Lajovčevih »Bujnih vetrih v polju«; mehka čuvstva srečnega v »Pavčičevi« »Uspava nki«; naivno skrivnostno razpoloženje v Taubertovem »Tičku v gozdu«: to je pela, da smo pozabili, da smo v koncertni dvorani, tako nas je nje živi otroško naivni glas vsakdanjim razmeram odtegnil. »Melurčki« Pavčičevi so pa veliko preveč z razumom komponirani, tiste otroško mogočne, coperniško bahave, veličastne naivnosti, razen malo v tretji kitici, nismo opazili, dasi je pevka predavanje z vso skrbjo na to umerila.

počasi, toda z varnostjo. Popolna zmaga se pride, kdaj, tega ne more nihče reči, a da pride, o tem smo prepričani. (Živahno pri-trjevanje.)

Vojska z Italijo.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 10. aprila. Uradno:
Na Goriškem je obstreljevalo sovražno topništvo kraje za našo bojno črto.
Naši topovi so uničili pri Ločniku neko Capronijevo letalo, ko se je izkravalo.

Na ostalih bojnih črtah trajajo običajni topniški boji dalje.

V dolini Sugana so zažgali Italijani s krogami Caldonazzo. Na mesto Riva so metali sovražni letalci bombe. Sovražniku se je posrečilo, da se je ustalil ob cesti Tonale v nekaterih naprej potisnjenih jarkih južno od Sperone.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

Italijansko uradno poročilo.

7. aprila. V dolini Canonica in v Judikariji trajno deluje pehota. S podporo topništva, s presenetljivim napredovanjem in z naskokom se je vzela sovražniku utrjena postojanka severozahodno od Franla (Daone dolina), neka točka v Chiese in neka močno utrjena višina med mostom pri Pludego in Cima Plone. Na boni črti od Lagarina do doline Sugana topniški dvo-boj.

Na vzhodnih strminah Monte Broi smo porazili nek sovražni oddelek, in ga vrgli, popustil nam je 10 ujetnikov, en metalec bomb, orožje in razno blago.

Naše topništvo je povzročilo v zgornjem delu doline Cordevole eksplozijo nekega municijskega depota. Ob Soči je delovalo topništvo.

Na kraški visoki planoti je poizkušal nek sovražni oddelek še enkrat zaman z velikimi izgubami zvezan napad na našo novo postojanko vzhodno od Selc. Preplavljene po ognju topništva, strojnici in pehote smo odbili sovražne čete, ki so se umaknile v največjem neredu in z najtežjimi izgubami, predno se jim je posrečilo približati se našim žičnim ovirami.

V zračnem boju smo dosegli nov sijajen uspeh. Že včeraj smo odbili nove napade osvražnih letal v Karniji in ob Soči. Sovražnik je zdaj poizkusil, ker je moral že opustiti upanje, da premeaga našo zračno obrambo, nas presenetiti v varstvu teme. V minuli noči so letala sovražna letala nad planoto med Sočo in Tagliamentom. Naši drzni letalci so se pa dvignili nenadoma ponoči, napadli so sovražno brodovje, ga prepodili, prisilili dve letali, da sta padli in so ujeli štiri letalce, med njimi tri častnike.

Rim, 8. aprila. Na celi fronti artiljerijski boji in bojno delovanje majhnih oddelkov. V odseku Christallo je vzel sovražnik odseke, ki smo jih bili nedavno zasedli na Rauchkoflu, pod koncentričen ogenj množičnih kalibrov. Da bi svojih čet ne izpostavljal nepotrebnim izgubam, so se vzelo najsprednejše črte nazaj. Na Koroškem je bil odbit majhen napad na Veliki Pal. Naša artiljerija je obsipala korakajoče sovražne kolone v Valentinski in Kronhofski (Ziljski) dolini. Na Vodilu je sovražnik presenetljivo napadel neko našo utrdbo. S takojšnjim protinapadom smo ga spravili v zmedo in odbili ter je pustil v naših rokah 76 ujetnikov, med njimi 2 častnika, in eno strojno puško. V odseku Globna (srednja Soča) smo obkolili naprej potisnjeno sovražno stražo in jo ujeli.

Rim, 9. aprila. Posebno ljut topniški boj v odseku zgornje doline Astico, na delu bojne črte od zgornjega Pula do zgornjega Degana in na višinah severozahodno od Gorice. Dalje se poroča o našem uspehu v odseku med Mrzlim Vrhom in Vodilom, kjer se je povišalo število sovražnih ujetnikov na 131 mož, med njimi 5 častni-

kov. Napadli smo, ker je računal sovražnik na to, da nas preseneti v strnjenih četah, katerim smo zadali zelo težke izgube. Na Kraški visoki planoti je obstreljevalo naše topništvo cesto iz Kostanjevice v Opatje selo, kjer so korakale sovražne čete. Dognalo se je zdaj, da smo ob obstreljevanju Opčin po nekem našem vdoljivem zrakovu ponoči na 2. april zažgali velike zaloge živil, ki so zgorele in da smo uničili železniško križišče.

K letalskemu napadu na beneška železniška križišča.

Iz vojnega tiskovnega stana poročajo vojni poročevalci: Dne 8. t. m. zgodaj jutraj so napadle flotilje letal in hidroplanov več križišč beneških železniških prog, ki so za prevoz črt in materiala k soški fronti važne. Letala so preletela sovražno fronto in se pojavila nad kolodvorom Casarsa di Delizia, kjer se križata progi Videm—Treviso in Tagliamento—Portogruaro. Ljuto obstreljevanje so se spustili dvokrilniki na 200 m nizko in metali s te male višine svoje težke zažigalne granate na postajo. Učinek je bil primerno močan. Poslopja in naprave so bile porušene, kar pomeni za italijansko vojno vodstvo občutno škodo, posebno glede zamude časa. Istočasno so se bližali avstrijski hidroplani z Adrije sem Červinjanu, glavnemu stanu armadnega poveljnika vojvode Aosta, pustili mesto na desno in obstreljevali s pravtako male višine in z enako dobrim učinkom šele najbližnjo železniško postajo San Giorgio di Nogara, kjer se steka proga Tržič—Červinjan—Portogruaro—Benetke s progo Videm. Izguba treh letal, katera so bila sestreljena od obrambnih topov, se več kot odtehta z vojaško dragocenim uspehom tega dvojnega poleta.

Laško topništvo.

(Po vojnem tiskovnem stanu odobreno.)
Vojni poročevalci poročajo iz vojnega tiskovnega stana: Italijani s svojimi težkimi topovi zopet ljuto obstreljujejo goriško mostišče. Posebno pa kraje za bojno črto močno obstreljujejo. Tudi na Tirolskem se je zopet razvilo delovanje topništva. Na cesti Tonale južno od Rive so napadli italijanski oddelki; posrečilo se jim je, da so zavzeli nekaj jarkov. Strategičnega pomena to ni, ker gre le za prednje utrdbe zelo močne glavne postojanke. Tudi v Val Sugana je sovražno topništvo živahnije delovalo. Caldonazzo, ki ga Lahij že dolgo časa obstreljujejo, je zažgan, a vojaške škode ni.

Milan v vojnem stanju.

Curih, 10. aprila. »Secolo« poroča, da je proglasila italijanska vlada, ker preti nevarnost obstreljevanja po avstro-ogrskih letalcih, v Milanu izjemno vojno stanje, tako da je ustavljena vsaka telefonska zveza z Milanom.

Upor med italijanskimi kmeti.

Lučano, 10. aprila. »Stampa« poroča, da je buknil v okolici Novare velik upor poljskih delavcev, ker se veleposredniki branijo zvišati dne. Upor se grozi razširiti po celi zgornji Italiji; oblasti si prizadevajo doseči sporazum, kajti v nasprotnem slučaju bi nastale v preskrbi Italije z žitom velike ovire.

Iz italijanskega senata in iz zbornice.

Curih, 9. aprila. (Kor. ur.) V italijanskem senatu je bilo več govorov na rajnega admirala Bettolo. Razpravljali so nato o proračunu naučnega ministrstva. V laški poslanski zbornici je govoril predsednik Marcora, dalje dva ministra in več poslancev o Bettolu. Slavili so njegove zasluge za mornarico in njegov neizveden načrt vojne akcije v Adriji. Salandra je izjavil, da nameravajo snovati za obdelovanje polja delavske oddelke, da se ne morejo radi položaja, ki zahteva od vojakov največji napor, dovoljevati dopusti. Postopati se mora previdno. Vlada bo storila, kar je v njeni moči, a zaupa previdnosti zbornice, da ne bo zahtevala nemožnih stvari.

Vojska z Rusi.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 10. aprila. Uradno:
Neizpremenjeno.
Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 10. aprila. Veliki glavni štab:
Nobenih važnih dogodkov.
Vrhovno vojno vodstvo.

RUSKO URADNO POROČILO.

Petrograd, 7. aprila. Uradno: Na fronti pri Rigi in v odseku Dvinsk pod Friedrichstadtom na številnih točkah živahen artiljerijski ogenj. Sovražni oklopni avtomobil je jugozahodno od Remershoia z brzostrešnim topom obstreljeval naše jarke. Naš artiljerijski ogenj ga je prisilil, da se je umaknil. Na fronti postojank pri Dvinsku obojestranski ogenj. Poroča se, da so reke sedaj proste ledu.

Jugozahodno od Naroškega jezera včera cel dan liuti artiljerijski boji. Sinoči so

zasedle naše čete nekaj točk sovražnih postojank pri vasi Vizniki in ujele 1 častnika in 77 vojakov. Nemci so se posluževali dušljivih plinov, da bi odbili naše napade.

Severno od Carbryska so sovražni letalci metali bombe. Ob zgornji Stripi smo z uspehom obstreljevali sovražne baterije. Opazovali smo posebno srečne zadetke in številne eksplozije. Poizkusi sovražnika, da bi gotove baterije odtegnil našemu ognju, so ostali brezuspešni. Severno od Bojake je sovražnik pred našimi jarki razstrelil mino.

RUSKE PRIPRAVE OB BUKOVINSKI MEJI.

Črnovice, 10. aprila. Že nekaj tednov je znano, da se v Besarabiji pripravljajo velike vojaške akcije Rusije. Ponovno se je poročalo o velikih zbiranjih ruske armade, ki hoče še enkrat poskusiti svojo bojno srečo ob bukovinski fronti. Japonska je dobavila težke topove in francosko vojno vodstvo je dalo na razpolago častnike-inženirje. Zdi se, da je rusko višje poveljstvo še vedno mnenja, da se avstrijska fronta v Bukovini lahko predre. Rusi napadajo posebno višino Bolzok severno od Bojana, ki se zadržuje v obliki zagozde v rusko fronto.

BOJI V BESARABIJI.

Lvov. »Gazeta Wiczorna« objavlja zanimiv popis zadnje ponesrečene ruske ofenzive na besarabski bojni črti v prostoru Burkanov. Popisal je boje neki ujeti ranjeni ruski praporščak, Poljak po rodu, ki je študiral medicino na vseučilišču v Kijevu. Zdj se zdravi v črnoviški bolnici. Pri povedoval je: Ko se je ukazalo, da mora naš polk prodirati, so gromeli na obeh straneh strašno topovi. Polk je bil razdeljen na približno 1 kilometer dolgo bojno črto. Naloženo mu je bilo, naj podpira prvo rezervo, ki ni mogla vzdržati sovražnega protinapada in se je morala umakniti. Medtem ko smo korakali naprej, so padale neprestano kroglje v naše vrste, katere so se strašno razredile. Ena kroglja je padla v neko kmečko hišo, v kateri se je nahajalo veliko ruskih vojakov, skoro vsi so bili ubiti. Hiša je bila požgana. Poveljniki so neprestano klicali »Naprejš!«, a vojaki niso hoteli iti naprej, tudi potem ne, ko so pričeli udrihati po vojaki podčastniki z nagajkami, častniki pa ploskoma s sabljami. Le z velikim trudom se je posrečilo, da so spravili kljub velikanskim izgubam vojake naprej. Končno se je unel boj z bajoneti in z ročnimi granatami. Ko so pričeli naši vojaki pri zagajah prerezavati žico, se je zgodilo nekaj strašnega. Vsak, kdor se je približal žični ograji, se je zgrudil mrtev na tla. Žice so bile namreč napolnjene z močnim električnim tokom. Vojakov ni bilo mogoče več držati, strašno preplašenih se je polastila panika, katere ni bilo več mogoče zabraniti, posebno še, ko so videli umikajoči se vojaki strašne izgube mrtvih in ranjenecv. V tem trenutku se je zgrudil praporščak nezavesten; ko se je zopet zavedel, se je nahajal ranjen v nekem avstrijskem lazaretu.

IZPREMEMBE V RUSKIH POVELJSTVIH.

Petrograd, 10. aprila. Na severozahodni fronti se pripravljajo velike izpremembe v vojnem vodstvu. Odstop generala Everta splošno razpravljajo. Kuropatkin je baje pri carju prišel v nemilost. Novi mož je menda zopet general Ruski, katerega je car sprejel v avdienci. Ruski je obiskal tudi Stürmerja.

HINDENBURG IN NEMŠKI DRŽAVNI KANCLER.

Berlin. (K. u.) Kancler pl. Bethmann-Hollweg je brzojavil Hindenburgu: Prosim, naj Vaša ekscelenca sprejme povodod službenega jubileja moje prisrčne čestitke. Še mladi poročnik ste se borili, ki je šlo za enotno Nemčijo. V starosti stojite na obrambi pred državo, ki poizkuša svojo moč v strašnem boju za obstoj. Naš cesarski gospod zaupa Vašim rokam usodo naroda tam, kjer groze največje nevarnosti. O Hindenburgovih bitkah in zmagah bo prepevalo naše ljudstvo do zadnje koče in govorilo, dokler bodo utripala nemška srca za veličanstvo junaštva. Če bi mogli vplesti v teh viharjih dneh nov lovorjev list v popoln venec vaše vojske slave, vidimo v istem poseben čin in srečo obetujučo napoved. Hindenburg je odgovoril: Najljubnejše in najprisrčnejše se zahvaljujem na tako dobrosrčnih, čez zasluženje me češčočih čestitk ob mojem službenem jubileju. Za to, kar sem mogel storiti domovini, se zahvaljujem Bogu Gospodu in milosti Njegovega Veličanstva, nikdar odpovedujoči delavnosti svojih preizkušenih pomočnikov in neprimerni službeni zvestobi mojih čet. Prosim, da smem ob tej priliki izraziti Vaši ekscelenci, kako veselo so odmevale besede Vašega znamenitega državnozbornskega govora dne 5. aprila v mojem srcu.

CARJEV VLAK V NEVARNOSTI.

»Frankfurter Ztg.« piše: Rusko časopisje prinaša uradno poročilo, da je dvorjni vlak, s katerim se je peljal car, dne 15. marca ustavil železniški čuvaj, ker je bil vsled počene tračnice v nevarnosti, da

skoči s tira. Ta slučaj se je pripetil med Petrogradom in Moskvo. O vzrokih se ne poroča ničesar; nasprotno se pa izve, da je car daroval čuvaju srebrno uro in 100 rubljev.

PRIMANJKLJAJ RUSKIH DRŽAVNIH ŽELEZNIC.

Stockholm. V dumi je izjavil zastopnik ruskega železniškega ministrstva Hercen- vič, da znaša primanjkljaj ruskih državnih železnic l. 1915 deset milijonov rubljev.

Boji na zahodu.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 10. aprila. Veliki glavni štab:
V osvojenih udrinskih postojankah južno od St. Eloi so odbile naše čete vse poizkuse sovražnih oddelkov, oboroženih z ročnimi granatami, ki so jih poizkušali naj- zraj priboriti.

Boji z minami med kanalom La Bassée in Arrasom so postali zadnje dni zopet živahniji.

Na zahodnem bregu Moze smo odrezali Bethincourt in ravno tako močno utrjeni opirališči Alsace in Lorraine južno-zahodno od tam. Sovražnik se je poizkušal izogniti nevarnosti s hitrim umikanjem, a so ga še prijeli šlezijci in je poleg težkih krvavih izgub izgubil tu 14 častnikov, 2 topova in 13 strojnici. Istočasno smo vrgli sovražnika iz nam neprijetnih sovražnih naprav, utrjenih hiš in bivališč na raznih mestih bojne črte, tako tik severno od vasi Avocourt in gozda Corbeaux. Tudi pri teh podrobnih podjetjih se nam je posrečilo, da smo Francozom povzročili resno škodo. Na ujetnikih so izgubili poleg tega več častnikov in 276 mož.

Na desnem bregu Moze smo na podob- nen način izčistili sotesko ob južnozahod- nem robu grebena Pfeiffer. V naših rokah so ostali 4 častniki in 184 mož. Dalje vzhodno od tam in na Woevre so se razvili zgolj topniški boji.

Po eno francosko letalo je bilo sestreljeno južnovzhodno od Damloup in severno- vzhodno od Chateau-Salins. Letalci prvega so mrtvi. Po eno sovražno letalo se je opazovalo med padcem v vas Loos in gozd Caillette.

Vrhovno vojno vodstvo.

× × ×

Francosko postojanko med Haucourt- tom in Bethincourtom so Nemci z osvojit- vijo Bethincourta in postojank jugozahod- no od tega kraja odrezali. Ali z drugimi besedami: krajozda, ki je še štrlela v nemško fronto, je popolnoma razbita. Francozi so tu izgubili okoli 4 km prostora od severa (Bethincourt) do juga (Esnes). Ta uspeh ima značaj predora med oddelkom fronte Avocourt—Esnes. Zdi se pa, da akcija še ni popolnoma razvita; iz francoskih poročil se da sklepati, da se bodo na srednjem delu sosednjega odseka vzhodno (Esnes— gozd Corbeaux) in zahodno (Avocourt— Vauquois) razvili večji boji.

V operativnem oziru kaže včerajšnji uspeh vnovič, da je nemška ofenziva še vedno v teku. Vsled tega uspeha bodo Nemci lahko svoje najtežje topove spravi- li bližje in s tem uspešno nadaljevali obstreljevanje utrd severozahodne verdun- ske fronte in mesta samega in, kar ni brez pomena, lahko pričeli obstreljevati želez- nico Dombasle—Verdun, najvažnejšo do- vozno črto.

Francosko uradno poročilo.

8. aprila ob 3. popoldne. V Ar- gonih boj z minami ob Fille Morte, kjer smo uspešno razstrelili dve mini. Na vi- šini 285 smo zasedli južni rob neke po nem- ški razstrelbi nastale udrtine.

Nemci so ponovili ponoči zahodno od Moze napade na postojanke na južni in na vzhodni izhod Haucourta. Kljub ponovnim naporom nas ni mogel sovražnik vreči iz naših črt, iz katerih se je streljalo, kar mu je zadalo težke izgube. Južno od Hau- courtta so se ustalili Nemci v dveh po naših zasedenih malih utrdbah med Haucourt in višino 287. Južnovzhodno od Bethincourt se je nadaljeval boj z granatami v zveznih rovih ob cesti Bethincourt—Chattancourt, kjer smo nekoliko napredovali.

Vzhodno od Moze so obstreljevali od časa do časa naše postojanke. Naš ogenj je odbil granatni napad sovražnika severno od višine utrdbe Vaux. Na Woevre je mi- nula noč mirno.

Ogenj s puškami je razkropil v Vo- gezih nek sovražni poizvedovalni oddelek, ki je poizkušal vzeti neko malo pos- tojanko na Langenfeld-Kopfu južno od Sondernacha.

Ob 11. zvečer. Južno od reke Avre je porušil naš topniški ogenj mlin St. Aurin, kjer se je nahajalo opazovališče in je podrlo sovražne strelske jarke se- verno od Beuvraignes.

Na Champagni smo pri Navarinu od- bijali zelo ljuto sovražno topniški ogenj z zapiralnim ognjem, da zabranimo napad. Sovražnik ni prišel iz jarkov.

V Argonih osredotočen ogenj na sovražne baterije v gozdu Cheppy, pri Mont aucon in pri Malancourt.

Iz Verduna se ni poročalo o nobenem važnem dogodku, izvzemši o ljutom obstreljevanju naše bojne črte Bethincourt — Mrtev mož — Cum'ieres.

V Vogezih so živahno delovale naše baterije v Fechtatu.

Na belgijski bojni črti je minul dan mirno.

Pariz, 9. aprila. Ob 11. uri ponoči. Zahodno od Moze se je cel dan vršila ljuta bitka, ki se je bila na naši celi fronti med Avocourtom in Cumieres in se raztezala celo do desnega brega Moze. Izpraznitev utrdbe Bethincourt v minulih noči nam je dovolila, da smo strnili črto, ki gre od Avocourta ob prvem gozdnatem pobočju zahodno od višine južno od križišča cest Bethincourt—Esnés in Bethincourt—Chataucourt. Cela ta črta, ki jo je sovražnik ljuto napadal, je vzdržala najsilovitejše navale. Na celi črti Morthomme—Cumieres je imela nemška ofenziva krvav neuspeh. Sovražne napadalne kolone, ki so izpadle v gostih vrstah iz gozda Cumieres, je naš ogenj iz strojnih pušk in topov razkropil. Vsi napadi na Morthomme so bili z znatnimi izgubami odbiti. Istočasno podvzeta napadalna akcija sovražnika proti našim postojankam od gozda Avocourt do potoka Forges je naletela na trdovraten odpor naših čet, ki so sovražnika povsod odbile. Končno se je napadu, ki je bil naperjen proti našim utrdbam severovzhodno od vasi Avocourt ob južnem robu gozda, posrečilo, da se je ustalil za trenotek v naših jarkih. Naš protinapad je vrgel sovražnika zopet ven.

Vzhodno od Moze zelo močno artiljerijsko delovanje proti našim napravam na griču Pfeffer na črti Douaumont—Vaux, kakor tudi proti celoti naše druge črte. Po našem zapiralnem ognju zadržani, se sovražni pehotni napadi niso razvili.

Pariz, 10. aprila. (K. u.) Uradno vojno poročilo izvaja: Včeraj po sovražniku proti koncu dneva podvzeti napad, ki je bil odbit v svoji celoti z izdatnimi izgubami a sovražnika, je dovolil Nemcem, na dolžini približno 500 metrov vdreti v nek naprej potisnjen strelski jarek na višini 295. Ujeli smo približno 100 mož.

Angleško uradno poročilo.

London, 7. aprila. Uradno: Pri St. Eloi se je sovražniku posrečilo, da je zopet osvojil del ozemlja, katero smo mu vzeli 27. marca. Boj traja dalje. Včeraj zvečer je po zelo ljutom obstreljevanju vdrl mal sovražni oddelek v nek naš jarek severno od reke Aucre, pa smo ga takoj zopet vrgli ven. Danes je artiljerija delovala pri Souchezu, Aix-Neulette, St. Eloi in Ypernu.

London, 8. aprila. Uradno: Delovanje z minami pri Hulluchu, Givenchy in jugovzhodno od Roclincourta. Obojestransko delovanje artiljerije na različnih točkah fronte.

Za Bethincourt.

Genf. »Temps« poroča, da se je posrečilo Nemcem vzeti strelske jarke prve črte med Bethincourt in Chattancourt. Močno obstreljevanje Point de Poivre kaže, da pripravljajo Nemci važno diverzijo; značilno je, ker tega uradna francoska poročila ne povejo. Marcel Hutin očita v »Echo de Paris« francoskemu vojnemu vodstvu, da predolgo drži Bethincourt, kar povzroča ravno tako nepotrebne žrtve krvi, kakor svojčas Malancourt.

Kako se napada pri Verdunu.

Kodanj. Vojni dopisnik »Novoe Vremja« na francoski bojni črti poroča svojemu listu o nemških napadih na Verdun. Sovražnik se poslužuje ob svojih napadih na francoske postojanke novega načina, ki mu je najbrže namenjena že za dolgo dobo važna vloga v taktiki z minami. Sovražnik je polagoma uvedel boj v prvi vrsti s topništvo in s tehniko in se kolikor mogoče izogiba nastopa z ljudmi. Ne more se še določiti, kako se še to pot razvije. Dvomiti pa nikakor ni mogoče, da more tudi ruska taktika od novega nemškega napadanja le pridobiti, če se potruditi, da jo prouči.

Izgube Francozov.

Frankobrod. »Frankf. Ztg.« poroča 8. t. m. njen poročevalec: Nismo natančno prešteli le francoskih ujetnikov, marveč tudi mrličev in ranjenec v razstreljenih jarkih. V gostih vrstah leže francoski mrlični eden poleg drugega, vojakom so namreč strogo zapovedali, naj vzdrže, ker jih sicer postrele lastni topovi in lastne strojnice. Ne cenim nizko, če rečem, da so francoske krvave žrtve dvakrat višje kot nemške. Pomotno je, če se misli, da so vselej žrtve napadalca višje kakor branilca. Pozabi se, da je pri valovanju stoječe vojske sem in tja izpostavljen v tem ozemlju napadeni del večkrat ognju in da izvaja protinapade. Francozi napadajo vedno v strnjениh in v globokih oddelkih, ker so junaški le, če čutijo, da se nahajajo v velikih množicah. Pri teh protinapadih so izgube Francozov dejansko strašne. Približno sliko nam kaže članek Barresov v »Echo de Paris«, ki ceni število vojnih sirot 23. marca na 1,400,000.

38.000 mož — 190 topov.

Berlin, 10. aprila. Poroča se, da so do 1. aprila ujeli Nemci pred Verdunom nad 38.000 Francozov in zaplenili 190 topov.

Poslanec, ki je govoril naslonjen na berglje. Genf. Odkar obstoja Briandovo ministristvo, se je posrečilo prvič radikalni opoziciji v zbornici, da je dosegla večino v važni zadevi znižanja starostne meje polkovnikom, brigadirjem in divizionarjem. Glasovalo je 244 poslancev proti 218, naj se vrne komisiji predloga, katere nujno rešitev je priporočal vojni minister. Opozicija je dosegla pred vsem uspeh po govoru nekdanjega državnega tajnika vojnega min. Maginota, ki je izjavil v svojem govoru, da pomanjkljivosti v organizaciji višjih poveljstev načrt ne odpravi. Govornik, ki je bil ranjen na bojišču, je govoril naslonjen na berglje, kar je globoko učinkovalo.

Vihar in povodenj v Toulonu.

Bern. Listi poročajo, da je opustošil silovit vihar Toulon in okolice. Povodnji so povzročile veliko škodo. Poplavljeni so hiše ob bregu reke. Voda je sicer nekoliko padla, a nevarnost je še vedno velika.

Zbližanje med Francijo in Vatikanom.

Lugano, 10. aprila. Laško časopisje poroča iz Rima, da se v kratkem diplomatično zbližata Francija in Vatikan. Pogajanja so že tako daleč uspela, da se misli imenovati internuncija v Parizu, v Rimu pa francoskega poslanika pri Vatikanu. Pooblaščen pa bi bil zaenkrat samo do konca vojne.

Razburjenje pri Angležih radi Zeppelinovih napadov.

Amsterdam. Odstop Lorda Derbyja in lorda Montagues iz obrambnega odseka glede na napade v zraku je Angleže zelo razljutil. O vzrokih do zdaj še ni nič znane. Splošno pa sodijo, da onemogočujejo omejitve uspešno delo. »Daily Mail« sodi, da so odsek določili le zato, da uspravijo prebivalstvo. Politični krogi zelo delajo na to, da prepričajo vlado o važnosti zračnega ministristva, ki je zdaj potrebnejše kot kdajkoli radi vedno hujših sporov zračnih oddelkov z admiraliteto in z vojnim ministristvom. Več ministrov je že pridobljenih za samostojno zračno ministristvo.

Zeppelinovi povzročili 12 milijonov škode na Angleškem.

Haag. Nizozemski bančni krogi so obveščeni iz Londona, da zahtevajo angleški državljani od vlade radi Zeppelinovih napadov 12 milijonov mark odškodnine.

Turčija v vojski.

Rusko uradno poročilo.

Petrograd, 7. aprila. Uradno: Kavkaška fronta: Ob obrežju so naše čete z nenadnim napadom pregnale sovražnika iz njegovih postojank in ga vrgle čez reko. V dolini zgornjega Čoroka prodirajo naše čete dalje kljub zelo hudemu mrazu in snežnim metežom.

Angleško uradno poročilo.

London, 7. aprila. Uradno: Operacije v Mezopotamiji na severnem bregu Tigrisa so se 6. aprila omejile na poizvedovanja o obrambnih utrdbah pri Sannaiyatu in na prevoz artiljerije in na druge odredbe, ki pripravljajo napad na to postojanko. Istočasno je tretja divizija na južnem bregu šla naprej, dokler ni dosegla pripravnih postojank, da lahko vzame leví breg pod krilni ogenj.

Na Balkanu.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 10. aprila. Uradno: Neizpremenjeno. Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 10. aprila. Veliki glavni stan: Nobenih važnih dogodkov. Vrhovno vojno vodstvo.

Novi spopadi v Macedoniji.

Iz Soluna se poroča »Petit Parisien« dne 10. t. m.: Danes opoldne so začeli Nemci obstreljevati francoske postojanke na levem bregu Vardarja. Nemcem se je posrečilo zasuti nekaj naprej potisnjenih strelskih jarkov. Naše izgube so bile neznatne. Zadnje dni odpošiljajo Nemci močne poizvedovalne oddelke. Včeraj si je upal tak kavalerijski oddelek zelo daleč, vendar se je takoj umaknil, ko so ga začele naše baterije močno obstreljevati. Nemško letalo je danes preletelo naše postojanke pri Kikisu in vrglo več bomb.

Geneva, 10. aprila. Glasom poročila lyonske »Depeche« iz Soluna je bil artiljerijski boj na grško-macedonski meji zelo ljut. Nemško letalo je vrglo več bomb na zavezniški tabor čet južno od Kukuša.

Angleži bi radi Solun zase.

Dunaj, 9. aprila. »Südslav. Korr.« poroča iz Aten: Po vesteh grških listov v

Solunu poročajo atenski listi, da Angleži vedno bolj javno agitirajo, da Solun iztržejo iz grške državne zveze. Angleški agenti so pred kratkim med prebivalstvo širili letake, kjer ljudstvo pozivajo, da naj pove svoje želje glede ločitve od Grške. Angleški agenti obdelavajo ljudstvo v tem smislu in hočejo navidezno izzvati ljudsko glasovanje proti temu, da bi Solunčani še ostali pod grško oblastjo. Angleški konzul že cele tedne skuša prebivalce izpraznjenih vasi pripraviti do tega, da sprejmejo angleško državljanstvo. Neka francoska knjigarna v Solunu je izdala kašipot, ki Solun imenuje izključno judovsko mesto. Grške oblasti so knjigo zaplenile in začele sodno zasledovati pisatelja in založnika. Poročila o teh dogodkih vzbujajo v Atenah veliko pozornost.

× × ×

Vesti iz Belgrada.

Belgrad 8. aprila.

Tudi včeraj je prišla v Belgrad večja skupina interniranih meščanov, med katerimi so tudi žene in otroci. Vsi ti so bili takoj pri svojem prihodu spuščeni na svoje domove. Interniranci so bili zadovoljni s postopanjem avstrijskih oblasti. — Električna železnica vozi sedaj do Topčidera. — V Belgrad je prišlo 60 vagonov moke. — Mali Kalimegdan, to lepo sprehajališče mesta Belgrad, je bil za časa zadnjih bojev za Belgrad prizorišče krvavih bojev. Hiše v njegovi bližini so izredno veliko trpele. Ta krasni park z divnim razgledom na Donavo in na lepi ravni Srem, kljub temu ni tako veliko pretrpel. Sedaj je to sprehajališče očiščeno, lepo urejeno, a jame, katere so povzročile krogle iz topov, so zasute. — Vreme v Belgradu je zadnje dni izredno krasno.

× × ×

Grof Tarnovski pri bolgarskem vladarju.

Sofija, 8. aprila. (Kor. ur.) Kralj je zaslial dopolndne avstrijskega poslanika grofa Tarnovskega.

Radoslavov o položaju.

Budimpešta. »Magyar Orszag« objavlja intervju ogrskega virtuozu in pedagoga Hubanya z bolgarskim ministrskim predsednikom Radoslavovom. Na vprašanje, koliko časa bo še trajala vojska, je odgovoril: Nič se ne more napovedati, zelo upamo na bodočnost. Od sedanjih uspehov si veliko obetamo. Naš gospodarski položaj je izvrsten, žetev v Bolgariji sijajno kaže. V treh mesecih bomo že želi. Nasproti trditvi, da lahko Anglija vzdrži vojsko do skrajnosti, ker je bogata, moram reči, da se nahaja Nemčija v še boljšem položaju, ker ni navezana na inozemski trg in izda denar le doma. Glede na Rumunijo je izjavil: vse kaže, da ostane nevtralna. Ne sme se prezreti, da se nahaja Rumunija v zelo težavnem položaju, zagodena med dvema velesilama in želi z obema dobro izhajati. O moči srbske armade, ki naj bi štela 200.000 mož, je rekel smehljuje Radoslavov: To so si izmislili sovražni časnikarji. Ne kaže pripisavati velike važnosti, kar pišejo sovražni časopisi.

× × ×

Sporazum proti Grški.

Haag. »Daily News« poročajo iz Aten: Zavezniki so zavzeli nasproti Grški novo stališče. Grški vladi so javili, da ne žele v bodoče vmešavanja Grške. Zahtevajo le: Svoboden nastop v boju proti Nemcem in Bolgarom. Iz tega sledi, da jim ne ugaja sedanje stanje mobilizacije na Grškem, dasi še niso odtegnili finančne podpore.

Grški kronski svet.

Atene, 10. aprila. Poluradna »Hestia« poroča o kronskem svetu, katerega se povabljeni Venizelos ni udeležil. Kronski svet se je pečal o grški nevtralnosti od zasedenja Soluna. Pri kronskem svetu so bili kralj, vlada in voditelji enih misli in po tem kronskem svetu sploh ni govora, da pride Venizelos do vlade.

× × ×

ENTENTINA TRGOVSKA BLOKADA RUMUNIJE.

Kolin, 10. aprila. »Kölnische Zeitung« poroča z ruske meje, da je Rusija zaradi zadnjih rumunskih kupcij z osrednjima silama preklicala vsa izvozna dovoljenja v Rumunijo.

Bukarešt, 10. aprila. Zadnje ruske odredbe, ki popolnoma zapro rumunsko mejo preklicujejo izvozna dovoljenja za vse vrste blaga, namenjenega za Rumunijo, in sicer brez razlike, ali je blago ruskega izvora, ali nevtralnih ali ententinih dežel, bucareški merodajni krogi označujejo kot izsiljevanje in kot najbolj pomenljiv dogodek zadnjih štirih mesecev. Te ruske odredbe se čudovito krijejo z angleškimi odredbami v Solunu, ki skušajo sedaj prepričati bolgarsko rumunski dogovor glede blaga, ki je v Solunu nakopičeno za Rumunijo in to blago zadržujejo v Solunu. Vir ruskih in angleških odredb bo menda v pariški konferenci, pa najbrže ententi ne bo prinesla zaželjenega uspeha, ker osrednji državi ne dovoljujeta samo prevoza iz ne-

vtralnih držav v Rumunijo, ampak tudi sami dajeta ono blago, katerega imata v izobilju.

Rumunsko nemško trgovsko razmerje.

Berlin, 10. aprila. Napoluradni »Lokalanzeiger« poroča: V dne 23. marca objavljenem uradnem razglasu o dogovoru z Rumunijo se je razglasilo, da je pripravil sporazum, da se kolikor mogoče pospešuje tako dobava kakor medsebojni prevoz, da medsebojno trgovsko razmerje pride zopet v normalno stanje. Kakor slišimo, so se bucareška pogajanja dobro razvijala in prinesejo najbrže v najkrajšem času za obe državi dovoljen uspeh.

Filipescujeva stranka razpada.

Budimpešta, 10. aprila. »Az Est« iz Bukarešta: V Filipescujevi stranki se kažejo znaki razpada. V Moldaviji imenujejo Filipescuja samo še z imenom izdajalec. Knez Kalimaki, ki je veliko žrtvoval zanj, mu je v odprtem pismu naznanil, da izstopi iz stranke. Več poslancev Filipescujeve stranke je naprosilo posl. Greceanu, da posreduje za njihov vstop v Marghilomanovo stranko.

Na morju.

Angleški parnik »Zafia« potopljen.

London, 10. aprila. (Kor. ur.) »Lloyd« poroča: Angleški parnik »Zafia« je potopljen.

Japonski parnik »Warumahu Maru«

potopljen. — 105 ljudi utonilo. Frankobrod, 10. aprila. (Kor. urad.) »Frankf. Ztg.« poroča iz Tokia: Ponoči na 31. marca se je potopil blizu Nagazakija parnik »Warumahu Maru«. Utonilo je 105 oseb.

Štirje potopljeni parniki.

London, 11. aprila. (K. u.) »Lloyd«: Angleški parnik »Selks worth Hall« (4777 ton) je potopljen. Kapitan in 30 mož posadke je rešenih.

Parnik »Glenalmond« (2833 ton) je tudi potopljen. Posadko so rešili. Obe ladji nista bili oboroženi.

Malta, 11. aprila. (K. u.) Reuter: Angleški neoboroženi parnik »Yyonne«, prej »Tastalia«, je potopljen. Posadka, ki šteje 40 mož, je rešena.

Louden, 11. aprila. (K. u.) »Lloyd«: Neoboroženi parnik »Eastern City« je potopljen.

Wilson in »Sussex«.

Frankobrod, 10. aprila. »Frankfurter Zeitung« poroča iz Newyorka: Wilson je dobil poročila ameriškega mornariškega atašeja, ki pravijo, da se je na »Sussexu« našlo kose torpeda, ki nosijo nemško tovarniško znamko. Kabinet se je posvetoval. Wilson hoče zadevo predložiti kongresu. Politično senzacijo vzbujajo ogromno število glasov v Michiganu za Forda proti Wilsonovemu pristahu senatorju Swithu, kar bo imelo za posledico, da se kabinet glede »Sussexu« ne bo prengljal.

Parnik »Sussex« niso potopile nemške pomorske sile.

Berlin. »B. Z.« poroča: Preiskava, ki so jo uvedle nemške oblasti v okolnostih potopa parnika »Sussex«, je končana. Dognala je, da se napada nemške pomorske sile niso udeležile. Ta okolnost prepriča angleškemu časopisju še dalje hujskati v Ameriki.

Nemški podmorski čolni brez periskopov.

Bern, 11. aprila. (Kor. ur.) »Temps« izvaja: Govori se, da se je posrečilo Nemcem zgraditi podmorske čolne brez periskopov. Pripomniti se mora, da se je opazil pač pri mnogih napadih s torpedi zadnji čas pas morske pene, ki ga povzroči torpedo, periskopa napadalne torpedovke pa ni bilo videti. Da te govornice niso samo ugibanja, dokazuje mornariško tehnični članek v nizozemskem listu »Landstorm«, ki izvaja: Duhovita sestava leče in zrcala na podmorskem čolnu omogočuje poveljniku potrebna opazovanja, da krmari svoj podmorski čoln. Taki podmorski čolni se morajo držati sicer bolj morske gladine, a to odtehta ugodnost, ker ne vzbude s periskopom pozornosti ladij, katere srečajo.

Primorske novice.

Tržaški namestnik v Gorici. Iz Trsta se poroča 10. t. m.: Namestnik baron pl. Fries-Skene je včeraj došel v Gorico, kjer je najprej obiskal vojaške in civilne oblasti. Namestnik si je dal nato poročati o razmerah glede živil, o čemer je mogel znova ustanoviti, da je po zaslugi dalekosežne postrežljivosti vojaških poveljstev in njihove najizdatnejše skrbi za civilno prebivalstvo v tukajšnjem neposrednem vojnem ozemlju tako v mestu kakor v celem goriskem okraju trajno popolnoma zadovoljivo poskrbljeno za živila. Tudi za obdelavo polja so vojaška mesta v stalnem sporazumu s politično upravo v velikem obsegu poskrbela. V sled pravočasne in zadostne dostave delavskih moči in vprege so polja povsodi kar najbolje obdelana, tako da je vsekakor upati na pridelek nor-

malne letine. — Zdravstvene razmere so izvrstne. Razpoloženje prebivalstva, ki prenaša težka vojna bremena z največjo požrtvovalnostjo in s popolnim zaupanjem pričakuje končne zmage našega orožja, je prej ko slej kar najboljša. — Nato je obiskal namestnik še bolnišnico usmiljenih bratov, ki od začetka vojne zvesto vztrajajo v Gorici, in jim izrazil svoje najtoplejše priznanje. Nato se je namestnik vrnil v Trst.

Goriške vesti. Vreme imamo lepo, da je veselje; danes zopet enkrat niso padale granate. — Pod kaznijo je prepovedano prodajati vojakom razne sladkarije in čokolado. — Vršil se je lep pogreb gospoda Frandoliča, mesarja v Gorici; na krsti je bil trak z napisom: »V Gorici so bili in bodo Slovenci tudi ko mene ne bo«, katerega je dal napraviti Frandolič sam. Pogreb se je vršil popolnoma mirno. — Berolinčani hočejo torej pomagati novi Gorici na noge. Na kažipotih imamo sedaj samonemške napise. Ljudstvo, med katerim so se tuji vedno dobro počutili, ostane isto, t. j. slovensko in isto ostane tudi naše toplo južno solnce, ki ohranja naša polja in naše vrtove še po zimi zelene. — Kupčija in obrt sta precej mrtvi, ker je težko dobiti blaga, pa tudi obleka se je zelo podražila. Zabela se sploh težko dobi. Manjše gostilne so odprle le po par dni na teden, ker jim manjka vina in piva. Puntigamova pivovarna bo sedaj dajala svojim starim odjemalcem polovico prejšnje množine piva. Črno pivo z Ogrskega se toči po 90 vin. pol litra. — Naši sosede iz Podgore, Strazišča, Štandreža, ki stanujejo sedaj večinoma v Gorici, da so le bližje svojih domov, hodijo ponoči na svoja polja krompir saditi, ker po dnevi ni varno ali pa ne dovoljeno (kjer so strelski jarki blizu). — Trgovcu F. Batjelu, ki ima tovarno dvokoles in skladišče na Tržaški cesti, so italijanske granate uničile večji del poslopa in blaga, med drugim tudi za 3281 kron komisijskega blaga trdke Puch iz Gradca. Tvrta sedaj toži Batjela za plačilo uničenega blaga, ker je Batjel odklonil plačilo, češ, da ni on kriv, da so granate uničile blago. Sedaj je vprašan, kako razsodi sodišče: ali naj plača Batjel, ki ima radi vojne itak ogromno škodo na svojem premoženju, ali država, ki vodi vojno, ali pa naj trpi škodo lastnik komisijskega blaga. Razprava je preložena na december letos. Batjel je vedno v Gorici in ima svojo trgovino in gostilno odprto.

Iz Mirna: O ti pomlad, ti lepa, krasna, divna pomlad, kako nam deliš letos svoje cvetje! in vendar se naše oko solzi, naše srce trepeče. — Polje se marljivo obdeluje. Vse »kar leze ino gre« je na delu za vsakdanji kruh. — Svoje mrtve pokopujemo med šrapneli, granatami, med bojem zrakoplovov. — Žalosten pogled nam uha ja na naš ljubljani Grad, kjer še samotari gospod Gradenski. — Naši častniki radi pripoznajo izobraženost našega ljudstva, ki se tudi res pogumno drži.

Deželni in kmetijski urad goriškega deželne odbora v Ajdovščini. Kakor opozarja te dni deželni odbor goriški na Dunaju zopet v okrožnici na vsa županstva, se je ustanovil v Ajdovščini pod vodstvom inženirja Antona Podgornika deželni in kmetijski urad. In sicer ima svoje urade v Johmanovi hiši in uraduje v delavnih od 9. do 12. ure predpoldne in od 3. do 6. ure popoldne, ob nedeljah in praznikih pa le od 9. do 12. ure predpoldne. Deželni odbor sam pa misli, kakor se zdi, še dalje ostati na Dunaju. In vendar bi bilo zelo, zelo potrebno, da bi deželna avtonomna oblast prišla v teh težkih časih nekoliko bliže. Da ne govorimo o različnih drugih zadevah, že županstvom samim, ki tako potrebujejo v teh resnih časih nasveta, pomoči in pouka in so zdaj navezani edino le na z delom preobloženo okrajno glavarstvo, bi deželni odbor izredno veliko koristil s svojo navzočnostjo. Seveda gospodje pri deželnem odboru na Dunaju nočejo tega razumeti.

Deželni in kmetijski urad, ki posluje sedaj v Ajdovščini v Johmanovi hiši, vodi deželni inženir Anton Podgornik.

Goriški okrajni šolski svet. V soboto, dne 8. aprila, je imel goriški okrajni šolski svet sejo v Ajdovščini. Dnevni red se je bil vsled izvanrednih razmer, ki vladajo sedaj na Goriškem, precej obširen. Najvažnejši je gotovo sklep, da se dovoli goriškemu učitelstvu tudi za leto 1916 draginska doklada in sicer po približno enakem ključu kakor leta 1915. A. Rajer, bivši učitelj v Tevčah, ki je oproščen obtožbe, se zopet nastavi kot učitelj na enorazredni šoli istotam. Arzigler, dosedaj začasno nameščen v Tevčah, je premeščen v Gor. Brancici. Dosedajni učitelj v Gor. Brancici Vendramin je prestavljen v Lokavec. Istotako je vzel okr. šolski svet na znanje, da se v teh dneh otvori šola v Dornbergu in Prvačini.

C. kr. izpraševalni komisiji za ljudske in meščanske šole v Gorici je naučno ministrstvo odobrilo predlog, da izvrši usposobljenostne izpite v pomladanskem roku 1916 v Ljubljani. Prično se v petek, dne 28. t. m. — Učiteljski kandidati, oziroma

kandidatnje, ki se pripuste k izpitu pred goriško komisijo, naj se zglase vsaj en dan prej pri ravnateljstvu (na Dunajski cesti št. 38/II). Hkrati se opozarja, naj si pravočasno preskrbe potrebno potno legitimacijo (najbolje, da od pristojne policije, oziroma od okrajnega glavarstva izpolnjeno m o d r o izkaznico, obrazec B, opremljeno z natančnim svojim naslovom, pošljejo na: K. u. k. Passierscheingruppe, Laibach).

Deželni glavar goriški mons. Faidutti je javil v imenu deželne odbora, ki je sedaj na Dunaju, učitelstvu okraja gradiščanskega in tržiškega, da je odstopil njegovo prošnjo za dovolitev draginske doklade c. kr. namestništvu v Trstu, češ, naj le-to posreduje pri osrednji vladi, da se učiteljem goriško-gradiščanskim nakaže, dokler bo trajala vojna, primerna draginska doklada iz državnih zalogov.

Iz slovenskih begunskih barak v Brucku ob Litvi. Naša slovenska naselbina ob Litvi se vedno bolj množi. Zdej je prišlo sem znova nekaj goriških beguncev iz Kanalskega ob Soči. Kar je prevzel g. Evgen Zupančič, c. kr. okr. komisar, upravništvo tukajšnjih barak, se razmere od dne do dne v gnoinem, moralnem in šolskem oziru boljšajo. Te dni nam priredi g. upravitelj celo romanje na božjo pot k Mariji-Lanzen-dorf, potem pa bomo imeli sv. misijon pod vodstvom misijonarjev o. Krivca in o. Zdravliča, ki se jih vsi veselimo. Življenje v taborišču ob Litvi je sedaj prav dobro, tako da gospodje nimajo vzroka se pritoževati. Novi g. upravitelj je reguliral dohodke tukajšnje duhovščine s tem, da dobivajo poleg mesečne remuneracije (čistih 100—150 K) še posebno doklado k hrani v znesku 60 K na mesec. Hrano samo pa dobivajo v naturi. Ker je v tukajšnjem taborišču več razrednic s 3 oziroma 4 učitelji in 5 učiteljicami in nobenega pravega kateheta, se vabijo duhovniki, da se nemudoma naznanijo škofovskemu komisarju č. g. Ivanu Rojcu, dekanu, na Dunaju VII., Kaiserstr. 7 ali pa prevz. knez nadškof goriškemu. Kdor ima srce, zna za dom solze, in se bo žrtvoval za narod. Slovensko ljudstvo mu bo vedno za to hvaležno.

Kako se je vesti nasproti vojaškim stražam. Uradno se nam piše: Pred kratkim se je zgodilo, da je na primorskem bojišču neka avstro-ogrška vojaška straža obstrelila nekega duhovnika in ga pri tem poškodovala na nogi. Ta obžalovanja vredni slučaj se je zgodil vsled tega, ker dotični duhovnik na klic straže ni mirno obstal, temveč je v svoji skrbi za življenje zagrabil z obema rokama vojakovo puško, vsled česar je bila straža prisiljena streljati. — Ta dogodek dokazuje, da prebivalstvo še ni zadosti poučeno, kako se je treba vesti nasproti vojaškim stražam. Prebivalstvo se torej ponovno in nujno opozarja, da mora vsakdo na klic vojaške straže brezpogojno takoj obstati, ker je straža sicer opravičena in dolžna takoj rabiti orožje.

Zgodovinski vodnjak na Velikem trgu v Trstu. Vladni komisar v Trstu je odredil, kakor se je že poročalo, da se na zgodovinskem vodnjaku na Velikem trgu zopet postavi dvoglavni orel, ki se je nahajal v mestnem grbu. Začasa francoskega gospodstva (1809—1813) je neznan storilec orla izklesal, nakar je prišel na njegovo mesto napoleonski orel. Tega so kasneje zopet izklesali, a dvoglavega avstrijskega orla niso več napravili, marveč je ostalo dotično mesto prazno. Po nalogu vladnega komisarja bo dvoglavni orel sedaj zopet zavzel svoje prvotno mesto. — Vodnjak na Velikem trgu v Trstu spada med tržaške zanimivosti. Zgradil ga je istočasno z vodnjakom na sedanjem Borzmem in trgu pri Rdečem mostu arhitekt Mazzolini l. 1751. Vodnjak na Velikem trgu je najbolj bogato okrašen z alegoričnimi figurami in simboličnimi emblemi. Četere alegorične podobe predstavljajo Evropo, Azijo, Afriko in Ameriko. Sodčki, svitki vrvi, bale bombaza in drugega blaga in figura, ki predstavlja genija trgovine, govore o Trstu kot pomorski trgovinski lukii. Vsaka izmed četverih vdolbin ima napis; eden spominja upostave starega rimskega vodovoda po ukazu cesarice Marije Terezije.

Smrt v tujini. V Črnovicah v vojaški bolnišnici je umrl Franc L i č e n, rojen leta 1893. v Rihenbergu. Bolezen si je nakopal v vojski proti Rusiji.

Vojski se oglašajo. Poddesetnik Franc Gerbec, domobranski pešpolk, doma iz vasi Doblar, občina Ročinj, Primorsko, ki se je leta 1914—1915 boril na severnem bojišču, naznanja domačim in drugim ožjim rojakom, da je še 16. jan. 1916 živ in zdrav. Ko je buknila vojna z Lahom, je bil na severnem bojišču ter sedaj nič ne ve, kje so njegovi dragi: starši, žena z otrokom, bratje in sestre. Torej se oglašja tem potom in jim pošilja prisrčne pozdrave. Prosi vse prijatelje in znance, ki so razkropljeni po svetu kakor zvezde na nebu, naj sporoče njegovi družini, ako vedo zanjo, ta njegov glas. Pozdrav vsem skupaj.

Dnevne novice.

Na delo za četrto vojno posojilo! Civilnega prebivalstva, ki ni udeleženo na fronti, prva dolžnost je, k zmagi pripomoči s tem, da preskrbi državi potrebna denarna sredstva in gotovo je, da se naše prebivalstvo tega v polni meri zaveda. Tudi pogoji četrtega vojnega posojila so zelo ugodni. Podpisujemo vsi to posojilo v trdnem prepričanju, da nam je zmaga v svetovni vojni zagotovljena. Povsod naj društva in drugi faktorji organizirajo primerne predavanja, na delo med člani političnih in nepolitičnih društev, da vsaka občina stori svojo dolžnost do domovine. Vsak naj podpiše, ako ne zmore večje svote, pa manjšo svoto. Vsaka posamezna oseba lahko tako mnogo stori za skupni uspeh.

IV. ogrsko vojno posojilo. Budimpešta, 10. aprila. (Kor. ur.) Ogrski brzojavni urad javlja: Finančni minister Teleszky se je pogajal zadnje dni z voditelji budimpeštanskih denarnih zavodov. Ker se je konstatiralo, da je sedanji čas primeren za podpisovanje IV. ogrskega vojnega posojila, se razpiše posojilo najbrže še ta mesec. Po sklenjenem načrtu se tudi zdaj izdajo 6% rente. A medtem, ko so pri prejšnjih treh posojilih lahko tudi zaprli rentne obligacije, se izdajo zdaj le proste obligacije. Poleg tega izdajo tudi državne 5½% zadolžnice, ki se vrnejo čez 10 let.

Listnica uprave. Na razne reklamacije v zadnjem času uprava odgovarja, da dohajajo denarne pošiljave z veliko zamudo, zlasti z vojnih pošt in preide šestokrat 14 dni ali več, predno dospje naročnina v Ljubljano. Uprava pa seveda zaračuna naročnino šele od onega dne, ko prejme denar, in tedaj novi naročniki niso nič oškodovani.

Črnogorski princ Mirko na Dunaju. Dunaj, 10. aprila. (Kor. ur.) Popoldne se je vršil v sanatoriju Löw pri črnogorskem princu Mirku daljši zdravniški konzilij, ki je dognal sledeči izvid: Infiltracija desnega konca pljuč z zelo nizko ekspiratoricijo ob poslabšanem preživljajočem in nervoznem splošnem stanju. Princ ima prav dober apetit in preživi večji del dneva na naslanjaču v zaprti terasi, ki leži proti vrtu.

600 novih milijonarjev. Na nekem zborovanju v Leopoldstadtu na Dunaju je stolni pridigar dr. Hinner omenil, da smo po podatkih finančnega ministra dobili 600 novih milijonarjev od katerih jih je komaj 20 kristanov. Po zadrževanju dr. Hinnerja je v roke teh ljudi prešlo 5 in pol milijarde ljudskega denarja. — Graška cenzura je šele sedaj dovolila objaviti spomenico štajerskega deželne odbora, ki vladi očita obdavčenja vojnih dobičkov in pri priliki poudarja, da teh čudnih dobičkov ni iskati pri kmetu in reelni industriji ampak večinoma pri čisto novem stanju prekopen in posredovalcev. Radovedni smo, ali se bo vladi posrečilo te nove milijonarje primerno udeležiti pri četrtem vojnem posojilu. Kar je vojna dala, naj vojna vzame! bi bilo marsikje na mestu.

Na Ogrskem izdajo te dni vladno odredbo, s katero se zapleni vse žito v deželi in se uvede delni žitni monopol.

Tehnika za invalide. Tajni svetnik dr. Exner je na Dunaju svoj čas ustanovil društvo, ki bo vojnim invalidom preskrbovalo umetne ude, takozvane proteze. Društvo zelo lepo deluje in pokrovitelj nadvojvoda Karol Štefan je na zadnjem zborovanju rekel: Sestavo protez bomo spravili na najvišjo stopnjo človeškega znanja in po vseh krajih monarhije in ž njo združenih držav dosegli enotno postopanje. V kolikor bodo dopuščala sredstva, bo društvo invalidom tudi po vojni brezplačno popravljalo umetne ude.

Poljaki. Poljski dopisni urad v Krakovu poroča: Dne 29. aprila se bo v Krakovu vršilo slovesno zborovanje poljskega »Vrhovnega narodnega odbora«. Zborovanja se udeležijo vsi poljski državni in deželni poslanci, zastopniki škofov in vsi odlični politiki iz Galicije. Zborovanje bo slovesno pokazalo slogo vseh galiških Poljakov; obenem se izvrše nove volitve v »Vrhovni narodni odbor«. Svoje udeležbo so priglasili tudi merodajni zastopniki varšavske politične organizacije in kakor se sliši, se bodo pri tej priliki brez vsega odlašanja vodila pogajanja in storili sklepi o končni ureditvi razmerja Galicije do kongresne Poljske in o skupnem političnem zastopstvu na zunaj.

Novi župan v Brnu. Brno, 10. aprila. (Kor. ur.) Na današnji seji občinskega sveta je bil soglasno izvoljen za župana deželne glavnega mesta mestni svetovalec vladni svetnik Ferdinand Schnitzler, ravnatelj delavsko-nezgodnega zavoda za Moravsko in za Šlezijo.

Skrb za mladino. Vojna je prinesla veliko nevarnosti za mladino, katerih tu ne bomo naštevati, saj jih vidi zlasti po mestih vsakdo. Graška policija je poročala, da se je lansko leto pri mladini posebno razširila tatvina in nenravnost. Na vseh socialnih zborovanjih se čuje, da se zločini in prestopki med mladino množijo. Na Nemškem so vojaški poveljniki izdali od-

ločne odredbe, ki imajo in bodo imele še večji blagodejni vpliv. V Avstriji sta se doslej samo dve okrajni glavarstvi zganili in izdali obširne odredbe za varstvo mladine. Sedaj pa sta »Avstrijska križarska zveza« in »Zveza duhovnikov abstinentov« poslala vladi in vsem oblastem spomenico, v kateri prosita, naj se tudi v Avstriji uvede enake odredbe kakor v Nemčiji: 1. mladini pod 18. letom naj se prepove obisk gostilne, razun če gre do starši ali njihovimi zakonitimi zastopniki, ali če imajo redno hrano po gostilnah ali na potovanjih vsaj 2 uri proč od stanovanja teh mladih ljudi. 2. prepove naj se dajanje opojnih pijač razun v stanovanju brez posebnega dovoljenja staršev. 3. prepove naj se prodajo tobaka in kajenje. 4. mladini naj se prepove kinematograf, razun posebno dovoljenih predstav, dalje obisk tingl-tanglov, varietejev in kabaretov. 5. določi naj se najvišjo vsoto, katero se sme mlademu človeku izplačati od njegovega tedenskega zaslužka, in 6. naj se prepove, da mladi ljudje po mruku brez posebne izkaznice ne smejo na ulico. Predlogom ni mogoče ugovarjati. Tudi v Ljubljani bi ne škodili. Obe društvi želita, da čim več organizacij to akcijo podpre. Društva naj spomenico naroče pri »Kreuzbündniszentrale«, Graz, Bischofplatz 1, jo podpišejo in pošljejo oblasti. Če hočemo obvarovati najdragocenejšo je treba mogočnega ljudskega gibanja.

Previdnost pri najdenih izstrelkih in strelivu. Pred kratkim sta ponesrečila dva devetletna dečka na ta način, da je razpočila ročna granata, ki sta jo našla na nekem vojaškem vežbališču in s katero sta se igrala. Ta obžalovanja vredni dogodek kaže, da je potrebno, prebivalstvo poučiti. Če torej kdo najde izstrelke katerisibodi vrste, naj si bodo nerazstreljeni ali razstreljeni ali dele izstrelkov (užigalo ali kose dna) in druge izstrelkom podobne predmete, dalje strelivo (ali sploh kako reč), ki je zavita v pločevinaste posode ali papirni papir in sploh predmete, o katerih ni brez dvoma gotovo, da niso nevarni, naj brezpogojno pusti vsako dotikanje in naj bo tudi sicer skrajno previden (zlasti s kajenjem ali ognjem). Če kdo kaj takega najde, naj označi kraj in naj o tem obvesti najbližnjo žandarmerijsko postajo, policijsko stražo ali vojaško poveljstvo.

Prepoved uporabljanja ali poškovdovanja nerabljenih vojaških stavb. Zgodilo se je, da je civilno prebivalstvo uporabljalo vojaške stavbe, kakor barake itd., katerih se začasno ni rabilo, ali da je odnašalo od njih posamezne dele in tako dobljene deske rabilo kot kurivo ali v druge namene. Vse take stavbe pa so lastnina vojaškega erarja, tudi če se začasno ne rabijo in se jih brez vojaškega dovoljenja ne sme niti uporabljati niti na kakršenkoli način dotakniti. Vsako poškovdovanje ali celo odnašanje takih predmetov kaznuje kazensko sodišče.

Dalmatinske oblasti se preselijo. Sedaj se dela na to, da se preselijo deželne oblasti, katere se nahajajo v Kninu in Drnišu, nazaj v Zader oziroma v Split.

Zaplenitev premoženja. Deželno sodišče v Zadru je zaplenilo premoženje sledečim osebam: Antonu de Difnico, veleposestniku v Drnišu, Božu Filipi in Mariji Ester-Fenzi iz Zadra, dr. Robertu Ferruzzi in Feruciju Ferruzzi v Šibeniku zaradi zločina veleizdaje.

Smrtna nesreča. Včeraj dopoldne je dekla M. Levčnik iz Lipoglava brisala šipe v zavodu sv. Stanislava v Št. Vidu. Pri tem ji je spodrsnilo in je padla iz III. nadstropja in obležala na mestu mrtva. Bila je zvesta in pridna služabnica. N. p. v. m.

Smrtna kosa. Umrl je v Gradcu na trebušnem tifusu vojak Rudolf Eržen. — Umrl je pri Zg. Sv. Kuničundii nad Mariborom nadučitelj svičinske šole Simon Kellenberger.

Umrl je pomorščak Janez Tavčar, doma pri Sv. Lenartu nad Škofjo Loko, kot najmlajših izmed štirih bratov-vojakov, dne 20. marca 1916 v mornariški bolnišnici v Pulju. Janez, raduj se v Bogu!

Ilustrirani Glasnik št. 33. ima sledeče slike: Iz bojev pred Verdunom. — Naši vojaki pri opazovanju na Tirolskem. — Sveta gora. — Ruševine na Sveti gori. — Hiša pri Podgori. — Padli junaki. — Razsvetljava vsled strela iz našega možnarja ponoči. — Častnik kupuje okrepčila od srbske ciganke. — Bolgarija: Pogled iz Sofije na okolico. — Balkanska mesta: Pokrajine, ki tvorijo novo mejo med Bolgarijo in Turčijo. — Rumunski kralj v pogovoru s stražo. — Častnik-letalec Immelmann.

Zakaj je ne salutirao? Prekmurske »Novine« poročajo: »V Kaniži je srečao nadporočnik prostoga vojaka, šteri je preštmano kadio kre njega, salutirao njemi pa nej. V levoj roki je noso palico, na štero se naslanjao, oblečen je pa bio po siromaskom. — »Zakaj ne salutirao?« ga pita nadporočnik. Vojak bi rad z nogami vkup vdaro kak in da, samo ka ne ide. Na pitanje odgovori: »Javim ponižno, gospodi nadporočniki, ka pravo roko narejeno mam, ešče je ne morem zdignoti. Z levoj rokov se pa moram na palico naslanjati.

ker me narejena noža tudi še nešče bogati. Nadporočnik je nato z ostrogami vtipavčno in dolgo salutirao čonklavomi i plantavomi junaki.

— Južna železnica bo za leto 1915 v računskem zaključku izkazala prebitka 200.000 do 300.000 K.

Po dolgih desetih mesecih se je oglašil iz ruskegt ujetništva sin posestnika Franc Obreza po domače »Spolarjev« iz Selsčka pri Rakeku. Služil je pri 27. pp.

Pobegli vlomilec kot puščavnik. Posestnica Elizabeta Morokutti v Sp. Beli je te dni opazila, da je nekdo vlomil v njeno kočjo pri Sv. Juriju, jo opleni živil in drugih stvari ter požgal za približno 24 K drvi. Nenadoma je stopil iz hiše neznan moški in rekel Morokutti, naj mu odpusti tatvino; ušel je bil iz zapora in se nato mesec dni skrival v koči ter porabil živila, ki so bila spravljena v njej. Begunec je iz Primorja ter ima ženo in dva otroka v Judendorfu pri Beljaku. Nato je mož zginil, kasneje so ga pa videli potikati se v gozdu pri Judendorfu. Ni dvoma, da je ta človek istoveten z nevarnim pobeglim vlomilcem Ivanom Golob, roj. l. 1866. in pristojnim v Cerkno na Primorskem.

Z vlaka je padel na Reki železničar Ivan Čik in obležal mrtev.

— Žena, katere mož je padel v vojski, prosi za mesto pevovodkinje za praznike in tudi za stalno mesto. Pozneje gre tudi le, da se ji da prosto stanovanje, hvaležno pa sprejme tudi kako plačilo. Gg. duhovniki, ki bi se usmili matere s tremi otročiči, dobijo tozadevni naslov v našem uredništvu.

Listnica uredništva.

G. Plevnik: Lepo prosimo! Bog Vas in Vaše tovariše čuvaj cesarju in domovini!
V. A. Pesmi »Naši junaki« nismo prejeli. »Žrtev« priobčimo. Večkrat kaj.

Ljubljanske novice.

Ij Dvoje predavanj za starše. Povodom dokončanega nadzorovanja ljubljanskih ljudskih šol vabi deželni šolski nadzornik dr. Mihale Opek a na dvoje predavanj za starše, ki bosta v cerkvi sv. Jakoba v četrtek 13. in ponedeljek 17. aprila, obakrat ob 7. uri zvečer.

Ij Apologetične govore bo imel vlč. g. pater jezuit I. Ramšak v cerkvi sv. Petra ob 7. uri zvečer od 13. do 19. aprila, t. j. od jutri v sredo do velike srede. Na vrsto pridejo vprašanja, ki so nastala vsled vojske. Slavno občinstvo se vljudno vabi.

Ij Srebrno poroko sta obhajala danes visokorodni gosp. prof. Moric Strachwitz, c. in kr. dvorni komornik in c. kr. major pri kavaleriji, in visokorodna gospa Lucija rojena grofica Kesselsdorf. V mestni župni cerkvi sv. Jakoba je opravil s kratkim in lepim nagovorom cerkvene liturgične obrede nad visokima jubilatonda vč. mestni župnik Barle. K slovesnosti je prihitel edini sin, ki je višji častnik pri naši slavni mornarici. Med sveto mašo je pristopila vsa visoka obitelj k sv. obhajilu. Visokima jubilatoma naše iskrene častitke!

Ij Ure v Ljubljani. Nekaj posebnega je »ljubljanški čas«. Razlika med urami v posameznih delih mesta je čisto skoro četrt ure. Posebno sedaj, ko je »policijska ura« zelo stroga, napravi to lahko mnogo neprilik. Ali bi ne mogel kdo, n. pr. državna policija, »ljubljanški čas« tako urediti, da se javno določi, po kateri urii v Ljubljani naj občinstvo ureja svoje ure.

Ij Oddaja moke pri mestni aprovizaciji. Za dobavo moke pri mestni aprovizaciji naj se zglase: trgovci iz Ljubljane v četrtek, dne 13. t. m., peki in molarji v petek, dne 14. t. m., okoliški trgovci pa v soboto, vselej ob 8. uri zjutraj na mestnem magistratu, prejšnja Galletova hiša, I. nadstr., mestna posvetovalnica.

Ij Kap zadela je ponoči v njegovem stanovanju v Škofji ulici št. 13 vdovca mizarskega pomočnika Matijo Vehar, rojenega leta 1864. v Zireh, okraj Idrija. Truplo so prepeljali v mrtvašnico k sv. Krištofu.

Ij Umrli so v Ljubljani: Gašper Hrastnik in Teodor Kowalczuk, pešca. — Josip in Pavla Anžlovar, dvojčka železniškega delavca, 20 mesecev. — Ignacij Prosen, rejenc, 2 meseca. — Pavel Zalar, železniški čuvaj v pok., 81 let. — Uršula Žizek, žena železniškega delavca, 35 let. — Janez Filipič, delavec, 55 let. — Antonija Peric, posestnikova hči, begunka, 22 let.

Ij C. kr. posredovalnica za delo vojnim invalidom na Kranjskem. Deželni urad Ljubljana. Zanimanje delodajalcev za delovanje c. kr. posredovalnice je razmeroma jako izdatno. Osobito se iščejo obrtni in kmetijski delavci. Žalobog takih invalidov ni zadostno število priglasihih. Večinoma žele dobiti mesta uradnih slug, pismonošev, paznikov, portirjev itd., a ravno takih mest ni na razpolaganje. C. kr. posredovalnica se nahaja v ravnateljski pisarni c. kr. državne obrtne šole, Gorupova ulica 10. I. nadstronice.

Ij 14letnega dečka ravnih staršev ali siroto bi sprejela za pastirja ovac neka posestnica iz Valavljega pri Litiji. Deček mora biti šole prost. Dobival bi obleko in hrano. Nadaljnje se poizve pri mestnem magistratu (ubožni referat).

Glasovi o govoru nemškega kanclerja.

Francozi in Angleži o kanclerjevem govoru.

Bern, 9. aprila. »Temps« piše, da se v Nemčiji od zgoraj dol širi neka moralna pobitost. — »Petit Parisien« posebno opozarja na kanclerjev molk o Franciji. Kancler koleba med vladno levico z njenimi mironimi zahtevami in med aneksijskimi načrti desnice in centru.

Bern. V nasprotju s »Tempsom« opozarja »Matin« odkrito, kako obzirno je govoril nemški kancler o Franciji, kako nedoločna je njegova izjava o Belgiji, kako splošne so oblike o večini vojskujočih se držav, da se lahko odpró vrata razgovoru. »Matin« opozarja, da se po njej brezobzirno vodi in da je nadaljevanja vojske Anglija kriva in da se ji je navalila vsa odgovornost v obeh nevtralcev in zaveznikov. List odločno odklanja možnost, da bi nastal za to v sporazumu nemir.

London. »Times« izvaja gledi na kanclerjev govor: Tako v Belgiji kakor na vzhodni meji, od vzhodnega morja do Volinije, hoče nastopati Nemčija v popolno novi vlogi zaščitnika malih narodov. V tem kakor v mnogem drugem oziru so aspiracije Nemčije take, kakršne so bile Napoleonove.

»Daily Telegraph« piše: Ali Nemčija trpi, ali ne trpi. Če ne trpi, tedaj je angleška blokada očividno brez učinka in bi ne bilo treba apelirati na nevtralce. Če pa trpi, čemu baharija z velikimi rezervami živil. Kakor je omenil nek francoski list, ni bilo najbolj zanimivo, kar je kancler rekel, ampak kar je zamolčal.

»Morning Post« piše, da je Nemčija 40 let porabljala najboljše možgane za izum strojev, da vodi najbolj ubijalno vojno cele zgodovine. Zavezniki ne potrebujejo Holwegovega sodelovanja, da okrepijo svojo odločnost. Toda, kar je še manjkalo, odkriti naravo skupnega sovražnika, to vrzel je izpolnil kancler.

London, 9. aprila. »Daily Cronicle« nadaljuje svoj članek o kanclerjevem govoru: Meča v nožnico ne bomo vtaknili, dokler Belgija ne dobi vseh svojih mednarodnih pravic in bogate odškodnine za vse trpljenje.

»Manchester Guardian« piše: Če kancler misli, da bosta Anglija in Francija dovolili kako vmešavanje v belgijsko neodvisnost, tedaj se moti. Belgijska neodvisnost mora biti absolutna. Anglija radi Poljske in Srbije ne bi šla v vojsko, toda sedaj je položaj drugačen in nazaj ni več mogoče.

Ameriško časopisje o kanclerjevem govoru.

Newyork, 8. aprila. (K. u.) Wolffov dopisnik poroča brez žice: »Evening Post« piše: Govor je v več ozirih spreten in dober. Kancler je imel težko nalogo. Govoril je krepko, kar bo gotovo doma pridobilo za vlado, četudi ni zadovoljil javnega mnenja v tujini. Američanom je veliko manj na tem, da Nemčija dela obljube, kakor pa, da so nekaj vredne. Kaj je vedel kancler povedati o vojni podmorskih čolnov, kaj o dolžnosti, ki jo je prevzela njegova vlada, da ne bo nobenega potniškega parnika torpedirala brez svarila. Priznati moramo, nič ni vedel povedati, kar bi zadovoljilo. Vse zavisi od jasnega nemškega odgovora na vprašanja ameriške vlade.

Berlin, 10. aprila. (K. u.) Wolffov dopisnik poroča iz New Yorka: »World« piše: V vprašanju razmerja med Nemčijo in Unijo kancler ni govoril o glavni točki. Kar kancler ni omenil, to je enostavno osnovno vprašanje, ali misli držati obljubo dano Zedinjenim državam. Razmerje med Ameriko in Nemčijo je res v kritičnem položaju, če nemški vladi zaradi strasti nemškega naroda fizično ni mogoče, ostati moč beseda in svoje obljube izpremeniti v dejanje. Dokler kancler ne pojasni tega čudnega položaja, ne bodo ameriška ušesa ničesar verjela, kar on pravi za vojno. »Sun« pravi k kanclerjevi izjavi, da se bo Nemčija vzdržala vseh pustolovščin na zahodni zemeljski polovici, da so Zedinjene države izgubile zaupanje v zagotovila evropskega kanclerja. Ameriške države mislijo sedaj armado in mornarico okrepiti za brambo svojih mej in za utrditev svoje narodne politike.

»New York Times« pišejo, da se po 20 mesecih vojne v Nemčiji še vedno ne jasni. Amerika ne zahteva naglega in hitrega odgovora o podmorski vojni. »New York World« pravi, da ni mogoče zvedeti, kaj misli Wilson in Lansing. Vendar da jima je ljubo, da si Nemčija ne želi spora z Ameriko.

Razna poročila.

Prihodnja seja nemškega državnega zbora 2. majnika.

Berlin, 10. aprila. (K. u.) Državni zbor je nakazal zakonski načrt o znižanju stajnostne meje kakor tudi zakonski načrt o ureditvi cen kaliju posebnim odsekom. Predsednik je nato prosil, naj ga pooblaste, da sme določiti dan bodoče seje, ki se ne more sklicati pred drugim majnikom. Poslanec Ledebour (soc. dem.) je predlagal med nemirno zbornice večkrat pozvan po predsedniku, naj se drži stvari, naj se skliche prihodnja seja jutri, da se razpravlja o proračunu državnega zbora in da se sklepa, kako naj se omogoči, da se ne bo moglo zabranjevati poslancem izvajati svojih parlamentarnih pravic in dolžnosti. Predlog Ledeboura je bil odklonjen in sprejet predsednikov predlog, ki je zaključil sejo z najboljšimi častitkami za veličino.

Mirovni posvet nevtralcev.

Stockholm. Druga švedska zbornica je sprejela predlog, ki poziva vlado, naj dela na mirovni posvet nevtralcev.

Davek na vojne dobičke v Nemčiji.

Berlin. (Kor. ur.) Proračunski odsek je sprejel v prvem branju predloge o davku na vojne dobičke § 1. predloge, ki določa načeloma davek na vojne dobičke.

Volitve na španskem.

Pariz, 10. aprila. (Kor. ur.) Madridski listi poročajo, da so se izvedle volitve popolnoma mirno.

Pariz. (Kor. ur.) V Madridu so izvolili pet monarhistov in tri republikance; v Barceloni šest regionalistov. Leroux in eden njegovih tovarišev je izvoljen.

Alzaško-lotrinski deželni zbor.

Strassburg, 10. aprila. (Kor. ur.) Alzaško-lotrinski deželni zbor je sklican na 26. aprila.

Japonska nevarnost na Kitajskem.

Berlin. »Daily News« poroča iz Hongkonga: Angleški trgovski krogi sodijo, da se bliža trenutek, ko nastopijo Japonci na Kitajskem. Položaj v Pekingu je vsak dan nevarnejši. Povrsti so odkrili dve zaroti, da umore Juanšikaja. Japonci se v razne dele dežele zelo močno naseljujejo. V Tientsinu se je naselilo že 18.000 Japoncev. Japonski listi napovedujejo, da se prične japonsko naseljevanje na Kitajsko liki povodenj posebno potem, ko zadobi političen vpliv Japonske na Kitajskem trdno obliko.

Književnost.

»Kaj delajo trapisti.« — Brat Gabriel Giruaud in njegova ustanova v Rajhenburgu. — Izdal in založil samostan oo. trapistov v Rajhenburgu, Štajersko. — Knjižica opisuje življenje br. Gabriela, ki se je odpovedal najlepšim nadam tega sveta ter se je podal v samostan Božju služiti. Ko je l. 1880. francoska vlada redovnike preganjala, je kupil za izgnance svojega samostana grad Rajhenburg. Tukaj se je torej ustanovil samostan, v katerem je brat Gabriel sveto živel in sveto umrl. — Poleg tega podaja knjiga kratko zgodovino cistercijskega reda, razpravlja pomen menihov in samostanov za človeštvo, opisuje zgodovino Rajhenburga itd. Ker pa ima knjiga namen, seznaniti Slovence z življenjem trapista, ki se ravno o njem širijo med ljudstvom tako čudne govorice, opisuje se v njej natanko življenje v naših samostanih. Broširana knjiga stane 2 K 50 h, v platno vezana 3 K 50 h.

Razne novice.

Vojaški testamenti. Z novelo k splošnemu državljanskemu zakoniku se uvajajo bistvene nove določbe, ki so bile nujno potrebne zlasti iz ozirov na vojne razmere in obilico vojaških testamentov. Pred vsem je treba vedeti, da sta dve vrsti testamentov: taki, ki imajo sami podpis zapustnika, in taki, ki jih je zapustnik sam spisal in podpisal. Glavna stvar v vsakem testametu je, da se jasno in razločno postavi dedič. Zgled: Moja zadnja volja. V popolni posesti svojih dušnih in telesnih moči odrejam kakor sledi: Za dediča mojega premoženja postavljam svojo soprogo. Dalje zapuščam . . . Datum. Lastnoročni podpis. — Ako testament ni lastnoročno podpisan, morata biti podpisani tudi dve priči.

Kaj je dandanes župan. Povodom bosenske deputacije, ki se je poklonila našemu presvetlemu cesarju, je na dunajskem mestnem magistratu opisal dunajski župan v nagovoru k članom deputacije, ki spadajo k samoupravi bosenskih mest, dandanašnja delavnost županov na naslednji žaljiv način: Vsakdo ima svoje bolečine. V današnji hudi dobi je pojem splošno velikega pomena in poglavar mesta mora kupčevati kakor se mu v miru niti sanjalo ni. Župan mora kupovati krompir, zelje, repo, sladkor in kavo. Iz vrlega župana je postal branivec, ki na ne dela vselej z do-

bičkom. Občinstvo gleda na župana zaupno kakor na moža, ki je vsemoč. Ali njegov trud ne rodi vselej tudi hvaležnosti in zato sem govoril o bolečinah.

Madžarski spomeniki. Višji nadzornik ogrskih muzejev in knjižničnik škof Fraknoi je pisal akademiji znanosti pismo, v katerem jo prosi, da naj na lastne stroške napravi tri marmornate reliefe: Hunjadijevo zmago pri Belgradu; povabilo sedmograškega kneza Bathorija na poljski kraljevi prestol in sklenitev zveze med Nemčijo in Avstro-Ogrsko po Bismarcku in Andrassyju. Prvi in drugi spomenik bi vzdali v kraljevi palači v Belgradu in Varšavi, tretjega pa na avstrijsko-ogrsko poslaništvo v Berlinu.

— Dunajska cerkev v poljskem narodnem slogu. Pred nekoliko dnevi je bil v dunajskem okraju Sieveringu posvečen hram božji, ki je zgrajen v poljskem narodnem slogu, tako imenovanem zakopanem slogu. V onem okraju je bila zgrajena vojaška bolnišnica, sestojeca iz barak. Sredi barak se dviguje cerkev, tudi lesena kakor barake, po načrtu arhitekta Sigmunta Fedorskega. Dunajski krogi smatrajo rečeno poljsko cerkev za splošno jako lepo delo.

Francoski trokrovniki. Ti orjaški aeroplani, ki so jih še le pred kratkim izumili, merijo v širini 21 m in ima tri krove, ki stoje eden nad drugim v višini 6 m. Zmožni so, da bi lahko nesli 12 mož, a navadno jih gre samo 6 gor. Oboroženi so s štirimi 3.7 cm topovi, letalna hitrost njihova znaša 130 km na uro. Taki aeroplani služijo večinoma le metanju bomb. Poleg teh orjakov gradijo baje Francozi še takozvane aeroplanorušilce-dvokrovnike z 6.3 m širine in 2.1 m višočine, katere goni en sam motor in ki preletijo celo 160 km na uro. Posebno urnost imajo v manevriranju; zmožni so n. pr., da se kar navpično dvignejo iz tal in da dosežejo 900 m višočine v 40 sekundah. Poleg ni neobhodno potrebno voditi krmilo z roko. Vsled tega je pilot obenem lahko opazovalec, krmar in topničar.

— Prostožidarska zahvala francoskim katoličanom. Madridski »Lectura Dominical« piše, da lahko dokaže, da je francoska framsanska loža francoskim katoličanom za njihovo patriotično pregorečnost kaj malo hvaležna. Ne samo to, ampak še trpijo naj za to. Bratje treh pik so že pridno pri delu, da krivdo za nesrečno vojno zvalijo v vseh ozirih na »klerikalce«. Da to dosežejo, širijo najbolj neumne pravljice o špionaži, pošiljanju denarja v sovražne dežele, o begu vojakov-duhovnikov itd. — Kakor poroča madridski list, te neumne govorice najdejo svoje vernike in katoliški poslanci so se morali večkrat bridko priževati v zbornici.

Orglarski tečaj za enoroke. Grof Geza Zichy, predsednik budimpeštanskega narodnega konservatorija, je na občnem zboru tega zavoda predlagal, da se uvede poseben orglarski učni tečaj za enoroke godbenike, da se morejo izobraziti za kanttorje. Predlog je bil sprejet.

Smrt šefa srbske sanitete. »Drau« poroča, da je v Kruševcu dne 30. marca na nagloma umrl šef srbske sanitete dr. Mita Nikolić. Pokojnik je bil iz Temešvarja v Banatu in je prišel pred 25. leti v Srbijo.

— Za nasajanje oljnatih rastlin. Vojno ministrstvo je odredilo, da naj se dovolijo dopusti oziroma prepuste delavske skupine tudi za nasajanje oljnatih rastlin, kakor n. pr. repica, mak in lan.

Niso hotele dati las. Varšavski »Kurjer Polski« poroča, da so javni sanitetni uradi, hoteč omejiti nalezljive bolezni, ukrenili, naj nosi šolska mladina kratke lase. Dečki so bili precej pri volji, ali druga je bila z deklicami. Tudi starši deklet so protestirali proti naredbi. Šolski uradi so naposled odnehali, ali vso zadevo so naznanili sanitetni oblasti.

— Razpočne ruske inanterijske kroggle. V »Zeitschrift für angewandte Chemie« poroča prof. Rassow (Lipsko) z izrečnim dovoljenjem generalnega poveljstva 19. armadnega zbora o pehotnih razpočnih krogglah, ki so se našle pri ruskih vojnih ujetnikih. Topi izstrelak sestoji iz niklenege pločevinaste ovojca z jedrom iz mehkega svinca, v katerem je valjčasta izdolbina. Izdolbina je napolnjena s pikrikokislim kalijem in zaprta z užigalom na udar. Razpočni naboj zadostuje za močan učinek. Patronski ovoji so označeni s 14 in II. ter z ruskim P. Torej ne more biti dvoma, da so ruskega izvora. Sicer se je pa že opetovano poročalo z vzhodne fronte o ruskih razpočnih krogglah in so tudi močno raztrgane rane pričale o njih.

— Ženska volilna pravica v ruski gosposki zbornici. V razpravi o peticiji za žensko volilno pravico je rekel generalni nadzdravnik Neuber, da mednarodno žensko gibanje žene ženo v areno splošne politike, kar more le škodovati že od narave določenemu namenu žene. Priznaval je karitativno delo, odločno pa je proti ženski volilni pravici. Bivši državni tajnik Dernburg je odvrnil, da imajo široki krogi v Nemčiji drugačno mnenje. Peticijo so izročili vladi za gradivo.

Šmarnice izdale morilko. Svoj čas so našli v milanski okolici mrtvo truplo petletne deklice, ki je bila očividno umorjena. Poleg trupla je ležalo več opek, s katerimi je bila deklica ubita. Dolgo časa se ni moglo v zadevi ničesar dognati — niti imena ubite deklice. Končno so oblasti poklicale iz Rima detektiva Orsonija, da nadaljuje poizvedovanje. Orsoni se je lotil stvari sistematično ter je najprej cele tedne hodil po okolici, kjer se je izvršil umor. Končno je našel prvo sled. V neki bližnji vasi je dobil gostilničarko, ki je spoznala obleko umorjenega otroka. Izpovedala je, da je imela nekaj časa na stanovanju neko ženo z malo deklico, ki je nosila pokazano ji obleko. Dotična ženska je pa z deklico kmalu odpotovala, kam, ne ve. Sploh gostilničarka ni vedela nič natančnejšega o tej ženski, le toliko se je spominjala, da je večkrat hodila na sestanke z nekim moškim ter da je s teh sestankov vselej prinesla s seboj šop šmarnic. Detektiv se je takoj oprijel te sledi. Obiskal je vse vrtnarije v okolici in izpraševal glede šmarnic. Dolgo ni mogel ničesar zvedeti. Končno je prišel k nekemu vrtnarju, ki mu je na njegova vprašanja povedal, da je tu in tam podaril svojemu vozniku šop šmarnic; voznik da mu je rekel, da daje cvetice svoji izvoljenki. Sedaj je šlo hitreje. Detektiv je dognal, da je bil voznik vdovec, a pred kratkim se je vdrugo oženil. Natihoma je pozval dotično gostilničarko in ji pokazal voznikovo ženo. Gostilničarka jo je takoj spoznala kot svojo bivšo stanovalko. Nato so žensko aretirali in kmalu dognali, da imajo pravega krivca v rokah. Ženska je bila umorila lastno dete zato, da bi ne delala ovire njenemu zakonu.

Tristo tisoč židovskih beguncev v Rusiji. »Jevrejskaja Nedelja« židovsko glasilo, izhajajoče v Moskvi, opisuje nadloge židovskih beguncev, ki jih je ruska vlada siloma iztirala iz rusko-polskega ozemlja. Vseh vkup se čeni na 300.000 duš. Njih stanje je jako žalostno, ker živijo le od zasebnih podpor, ali židovske občine v Rusiji niso bogate in jim ne morejo dovolj pomagati. Ko bi se računalo na osebo le 20 kopejk na dan, bi bilo treba na leto 36 do 37 milijonov rubljev. Kje dobiti toliko denarja? Sotrudnik zgoraj navedenega lista opisuje prihod takega transporta židovskih beguncev v majhno južnorusko mesto. Umazani v raztrganih oblekah se gnetejo na dvorišče stare sinagoge. Stojijo skupaj v gruči kakor bi se bali, da jih bo zopet kdo razgnal. Od ruske vlade ne morejo zidje ničesar pričakovati, vsled česar so izročeni nemili usodi stradanja n pomanjkanja.

Lepa enonadstropna hiša z gostilniško koncesijo se prodaja

V nadstropju so 4 popolnoma opremljene sobe s kuhinjo. V pritličju sta dve sobi za gostilno opremljeni, kuhinja in primeren prostor za trgovino. Na vsaki strani hiše košat vrteček, dve lepi verandi, tik za hišo širok potok. Gostilna je edina v lepi prometni vasi pod Šmarno goro. Le resni kupci naj pišejo na „Poštni predal 35“ v Ljubljani.

Naročanje „Slovenca“.

Iz proste roke se prodaja pod zelo ugodnimi pogoji

NOVA enonadstropna hiša

z dvema stavbenima parcelama. Hiša stoji na zelo lepem kraju v Ljubljani. Poizve se pri županstvu v Mostah. 890

10 lepih brejih krav se prodaja

dne 12. aprila t. l. samo od 1. do 3. pop. v Ljubljani, Sv. Petra c. 81.

Kupim po visoki ceni okrogel kostanjev orehov jesenov les

Ponudbe z ceno in množino (koliko va gonov) je poslati tvrdki.

J. Pogačnik, Ljubljana

Marije Terezije cesta 13 (Kolizej).

Na ponudbe brez cene se ne ozira.

500 K 2332

Vam plačam, ako Vaših kurjih očes, bradavic in trde kože, tekem 3 dni s korenino, brez bolečin ne odpravi. Cena lončku z jamstvenim pismom K 1.—, 3 lončki K 2.50. — KEMENY, Kaschau (Kassa) I., poštni predal 12/82 Ogrsko

Ria-Balsam.

Stavbni polir

z večletno prakso na stavbi in v pisarni, absolvent obrtno nad. šole za zidarje in stavbnega oddelka na c. kr. drž. obrtni šoli, 15 let primerno službo. Cenjene ponudbe pod „št. 922“ na upravo lista.

Ponudbeni razpis za mesec maj 1916.

100 q krompirja
800 kg fižola
500 kg ješprenja (ječmenčka)

Ponudbe z navedbo cen je poslati do 20. aprila na naslov

C. kr. demanijalna uprava
Biograd - Zaravecchia
(Dalmacija)

SEMENA:

črne detelje, lucerne, krmske pese, razna travna, jesenske repe, korenja, buč, konopelj, jarega lanu, čebulčka, žlahtnih grahov, vseh vrst zelenjadi in cvetlic priporoča trgovina s semeni na debelo in na drobno Sever & Urbanič, Ljubljana, Wolfova ulica 12

Učenec

iz boljše hiše, s primerno šolsko izobrazbo, se takoj sprejme za modno trgovino. Ponudbe na »Poštni predal 92, Ljubljana.« 862

iščem

strojarskga pomočnika

JURIJ GODEC usnjar, Boh. Blitrica št. 117 Gor.

KUPUJEM KOSTANJEV LES

v vagonih oddaja za takoj do avgusta, dolgot 1 — 2 1/2 m. Obvezne ponudbe za 100 kg z navedbo postaje doposlati tvrdki: Vinko Vabič, Zalec, Stajersko. 901

Najnovejše bluže za dame

A. & E. Skabernè

Mestni trg št. 10

Ljubljanska kreditna banka.

Vsled sklepa občnega zbora delničarjev Ljubljanske kreditne banke z dne 8. t. m. se izplačuje na

kupon št. 15 K 24.—

kot 6odstotna dividenda za leto 1915, počenši z dnevom 8. aprila 1916 pri blagajnah Ljubljanske kreditne banke v Ljubljani in njenih podružnicah v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu in Celju.

Ljubljana, 8. aprila 1916.

Upravni svet.

Vsako množino piva v sodčkih = dobavlja točno = tudi cele vagone proti takojšnjemu plačilu in zastavku za sode

veletrgovina pive

Alojzij Ambrosch
Celovec, Salmstraße št. 7.

SIROLIN "Roche"

Prsne bolezni, oslovski kašelj, naduha, influenci.

Kdo naj jemlje Sirolin?

1. Vsak, ki trpi na trajnem kašlju. Lažje je obvarovati se bolezni, nego jo zdraviti.
2. Osebe s kroničnim kašljem bronkijev, ki s Sirolinom ozdrave.
3. Vadušljivi, katerim Sirolin znatno olahča naduho.
4. Skrofuzni otroci, pri katerih učinkuje Sirolin z ugodnim vapehom na splošni počutek.

Se dobi v vseh lekarnah & K. U.